

Брой 4 (1852)

Година LII, ISSN-0205-0943

Април 2010

Цена 0.80 лв.

Туристическият вестник

www.btsbg.org

Издание на БТС

НЕ ЧАКАЙТЕ
ЕХОТО,
АБониРАЙТЕ
СЕ ЗА
В. „ЕХО“!
КАТ. № 255

Жените от ТД „Айгидик“

излязоха победителки

НАЦИОНАЛЕН ЖЕНСКИ ПОХОД ДО Х. „МАКЕДОНИЯ“, ПОСВЕТЕН НА ОСМИ МАРТ И НА 85-ГОДИШНИЯ ЮБИЛЕЙ НА ДРУЖЕСТВОТО

С провелия се на 13 март Национален женски поход до хижа „Македония“ представителки на нежния пол не само отбелязаха двойния празник, но и за пореден път доказаха, че когато жените решат да направят нещо, няма сила, която да ги спре. Очакванията за обилни снеговалежи и метеорологичните

прогнози за време, не особено подходящо за дамско присъствие в планината, не се оказаха достатъчно основателна причина да се осуети предварително запланираният поход.

На 12 март, екипирани подобаващо за зимен преход, с раници на гръб и ведро настроение, 25-те туристки пристигнаха на хижа „Бодрост“, откъдето на следващия ден трябваше да осъществят амбициозния си замисъл - изкачване на 2166 метра в Рила при зимни условия.

Вечерта, докато дамите се вихреха в бурен купон в топлата и уютна столова на хижа „Бодрост“, навън Баба Марта показваше лютия си и своенравен характер, като засипваше високите части на Югозападна Рила със снежни виелици, гъсти мъгли, а на моменти и урагани ветрове.

Мартенската стихия обаче не само не охлади ентузиазма, а сякаш подхрани авантюристичния дух на жените. Голяма част от тях приеха предизвикателството и на сутринта поеха по серпентините към Черната скала в посока хижа „Македония“. Първа за рекордно краткото време до хижата се изкачи из-

вестната благоевградчанка и заклета туристка Мила Шаламанова. 71-годишната пътешественичка се пребори достойно с капризния нрав на мартенското време и трудния зимен терен и за по-малко от четири часа достигна крайната цел. Дори непредсказуемата и не особено дружелюбна Баба Марта се укроти пред духа, който демонстрираха благоевградчанки, и на следващия ден ги дари с един прекрасен пролетен ден на хижа „Македония“. А планината поднесе още един от безценните си уроци - че НЕ годините са предпоставка за успех, а волята и борбеният дух на българката!

ЕХО СЪТРУДНИЧЕСТВО Туристическите съюзи на България и Македония - съвместна дейност

На 18 март делегация на БТС, водена от изпълнителния секретар Венцислав Удев, се срещна с ръководството на Планинарския съюз на Р Македония, начело с проф. Угриновски. На работната среща в Скопие бе обсъдено двустранното и балканско сътрудничество в рамките на Балканския планинарски съюз, в който членуват България, Македония, Сърбия, Черна гора, Албания, Турция, Хърватия и Словения. Бяха разгледани възможностите за съвместни проекти и дейности с Европейското сдружение за пешеходен туризъм (ERA), в т.ч. разширяване мрежата на Европейските маршрути в балканския регион. При състващите от двете страни обмениха идеи и уточниха ангажименти относно бъдещи съвместни прояви, като календарни планове, съвместни туристически маршрути, издаване на карти за тях и др. Дискутираха се и въпроси, свързани с обучението на планински водачи на балканско ниво, обмен на водачи и др. Изяснени бяха ангажиментите на отделни страни по предстоящото излизане на списание на Балканския планинарски съюз в електронен вариант.

Продължава на стр. 2

Млади чирпанлии покориха Шипка

За осма поредна година учениците от модулите по „Туризм“ при СОУ „П. К. Яворов“ и ОУ „Васил Левски“ - гр. Чирпан, се включиха в проявите от календарния план на БТС, посветени на Трети март, националния празник на страната. С подкрепата на Община Чирпан и ТД „Средногорец“ 60-те мла-

ди туристи взеха активно участие в тържествата на върха. След това те спазиха установената традиция и в двучасов пешеходен преход слязоха до храм-паметника в град Шипка, където се преклониха пред подвига на героите, извоювали с кръв свободата ни.

Силвия Павлова

ПОКАНА

Съгласно чл. 32 (2) и чл. 33 (1) от Устава на БТС ви каним на 15 май 2010 година от 10.00 ч. в залата на специализирана болница за рехабилитация „Здраве“ ЕАД, София - Баня, улица „Г. С. Раковски“ № 15, за участие в свиканото от УС на БТС Общо събрание с

ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет на УС на БТС за 2009 година;
 2. Отчет за изпълнение Бюджета на БТС за 2009 година, приемане на консолидиран годишен финансов отчет за 2009 година, утвърждаване на бюджета за 2010 година и приемане на проект за бюджет за 2011 година;
 3. Отчет за работата на Инспектората на БТС;
 4. Приемане на нови членове на БТС.
- 14.04.2010, БТС

СПЕЧЕЛЕТЕ SANDERO!

www.dacia.bg | Достъпно пространство

• Тествайте един от моделите на Dacia
• Посетете един от 100-те национални туристически обекта на БТС
• Участвайте в томболата

Пълните условия на издателя можете да намерите на www.dacia.bg

СПОРТ ТОТО

В края на зимата туристите от ТД „Сърнена гора“, Стара Загора, направиха традиционните си прояви в Стара планина и Родопите. През най-краткия месец от годината над 40 туристи посетиха хижа „Рай“, като изходен пункт бе местността Паниците над Калофер. Част от планинарите въпреки лошите метеорологични условия стигнаха до началото на Тарзановата пътека и подножието на 120-метровия водопад Пръскалото. Втория ден групата се раздели на две, като част от туристите се спуснаха до красивия Калоферски манастир, разположен край Бяла река. На 14 февруари бе посетен манастирът „Св. Петка Мулдавска“, разположен по северния склон на рида Добростан в Западните Родопи. Над 30 туристи, водени от Георги Боев, преминаха за около 3,30 часа от с. Добростан до светата обител и присъстваха на празника на

манастира. След това групата посети и близкия Араповски манастир. На 20-21 февруари бе направен преход в Карловския Балкан. Борис Димитров, един от младите водачи в ТД „Сърнена гора“, изведе група в дълбокия сняг до хижа „Левски“, а седмица по-късно туристите от Стара Загора преминаха по маршрута от родното село на Николай Хайтов, Яворово, през хижа „Руен“ и хижа „Здравец“ до хижа „Чернатица“ в Родопите. Втория ден през местността Бяла черква и едноименния курорт за около 4 часа в снега те стигнаха китното село Косово. Началото на месец март б

Старозагорци гледат към високите върхове

туристки от ТД „Сърнена гора“ участваха в 50-ия национален женски поход в Североизточна България край Провадийското плато и Източна Стара планина. На националния празник Трети март доста старо-

загорци също бяха близо до мястото, където през 1877 година са се водили жестоките боеве на връх Шипка в Стара планина. През м. март имаше прояви, свързани с изкачването на първенеца Муса-

ла - традиционното зимно изкачване, като в него се записаха над 40 запалени планинари. Ще се запомни посрещането на Първа пролет в района на Дряновския манастир и хижа „Бачо Киро“ в Предбалка-

на; походът край Панагорските колонии, връх Братия (1519 м) в Същинска Средна гора и едноименната хижа в местността Оборище, свято място, пряко свързано с Априлското въстание от 1876 година.

Чавдар Златев,
водач в ТД „Сърнена гора“, Стара Загора
Снимки авторът

Стара практика на Клуба на туристите ветерани от пловдивското туристическо дружество „Шипка“ е редовното посещение и разглеждане на туристически обекти и забележителности от района на Родопите, пък и по-далечни дестинации. Тези преходи, излети и екскурзии са неотменна част от плановите на клуба години наред. Те се възприемат с радост от туристите и обикновено не представляват организационна трудност.

Този път, по инициатива на ръководството, интересът на членовете бе насочен към старата крепост Цепина в сърцето на Родопите. В уречения ден и час внушителна група от над 25 ентузиастични участници поеха с влака от Пловдив, а след това с теснолинейката от Септември до гара Костандово. Оттам любезните превозвачи от околвръстната автобусна линия ни отведоха до китното селце Дорково. След полагащата се кафе пауза и закуска в центъра групата посети голямата и интересна местна черква, съградена още през XIX век от именити майстори. Нямахме време за продължителна почивка и след сигнала на водача с песни се отправихме по стръмния път към целта. Нарамими раници, бяхме съпроводени от любопитните погледи и въпроси на местните жители – откъде сте, що сте, за къде сте?

Въпреки разстоянието (около 8 км), след умерен ход покрай вили, стопански постройки и лагери на животновъди, в ранния обед се озовахме на самата хижа. Домакинът ни посреща радушно, предлагайки кафе, чай и безалкохолно. След настаняването, краткия отход и обяд, пристъпваме към главното, за което сме дошли – самата крепост. Бавно поемаме по стръмната пътека към височината, където се виждат останки от внушителен градеж. Не след дълго, леко запъхтени, вече сме горе и пред очите ни се показват с цялото си величие историческите руини: широки и здрави крепостни стени, останки от стопански и военни сгради, огромен резервоар за вода, хранилища, жилища... А накъдето и да обърнем взор, картината е невероятна: на

изток - ридът Снежанка от големия дял Каракиярия; на запад - Боженец от Алабак с върховете Милеви скали и самия Алабак; от югозапад – плътното възвишението Градище с открояващите се куполи на вр. Здравец (1160 м) и Тунова чука (1061 м). На хвърлей мястото от тази височина се вижда Дорково, а малко по-далече и общинският център Ракитово. В маранята се очертава частта от Чепинското корито, където се гуши самият районен център Велинград.

По време на беседата на водача на групата, познавач на местността, пред очите ни като че ли оживяват картини от дългата история на този забележителен обект – древен тракийско укрепление, после римски бастион, византийска крепост, българско средновековно укрепено селище чак до падането на цитаделата под ударите на османските нашественици в края на 19 век. Научаваме легендата за това, колко дълго и упорито са се сражавали бранителите на крепостта до трагичното прекъсване след предателство на древния водопровод, снабдявал храбрите защитници по време на небивалата бран... С гордост и удовлетворение научаваме още, че тази българска твърдина е една от последните, която пада под дългото османско иго.

Впечатлени от видяното и чутото, бавно слизаем обратно към хижата и за кратка разходка из околността й. Вечерята и вечерта както винаги са съпроводени с много песни и танци, веселие до късна доба. Редуват се туристическа викторина и различни планинарски спомени от предишни преходи. На другата сутрин, съгласно графика, групата поема по обратния път с откровеното намерение да повтори тази незабравима проява през пролетта, когато планината ще е в невероятно оживление. Приветливият хижар ни изпраща до част от пътя и на свой ред отправя подобна покана.

Димитър Луканов,
зам.-председател на БФТВ,
член на ТД „Шипка“, Пловдив

Продължение от стр. 1

Потвърдено бе, че списването му ще става в Скопие и ще се ръководи от издателски борд, в който влиза по един представител от всяка балканска страна.

Материалите в него ще се представят на националните езици на страните и на английски език. На срещата в Скопие гостите от БТС споделиха своя опит в работата си по двете национални

Туристическите съюзи на България и Македония - съвместна дейност

инициативи „Опознай Родината - 100 национални туристически обекта“ и „Покорител на 10-те планински първенци“, с което впечатлиха македонските си колеги. Председателят на Планинарския съюз на Македония проф. Угриновски заяви, че с радост ще се възползват от опи-

та на БТС и ще започнат подобно движение в тяхната страна. Двете страни уточниха още да разработят общи туристически маршрути и да предприемат съвместна инициатива за покоряване на 10-те балкански планински първенци.

Соб. инф.

Туристическа кауза обедини Карлово

На 2 март в Карлово при много добра организация се проведе благотворителен бал. Целта беше да се съберат средства за благоустрояване (изграждане на санитарни помещения) на най-старата хижа в Стара планина и трета в България – х. „Васил Левски“. Инициативен комитет в състав: Христо Тахчиев, Валентин Матеев, Любо Белперчинов и Николай Калеев, успя да събере за каузата над 150 приятели на природата.

Сред присъстващите бяха кметът на Община Карлово Найден Найденов, председателят на ОбС Тошко Стоев и Николай Петков, депутат в 41-вото Народно събрание. Христо Тахчиев и председателят на туристическо дружество „Васил Левски“ Иван Моллов поздравиха присъстващите и им благодариха за отзивчивостта.

В програмата кукерите от Сушица прогониха злите духове, а танцовият състав „Троп енд данс“ успя да „навърже“ на хорото цялата зала под съпровода на народ-

ни песни, изпълнени от Севдалина Трайкова. За доброто настроение се грижеше диджей Батата.

Всички изпълнители и диджея участваха благотворително без заплащане. Разиграна бе томбола и благотворителен търг, в който най-дейно участие взеха „Прециз 2“ ООД, ЕТ „Орион – Валентин Матеев“, „Люб и синове“ ООД, „Палев“ ООД, както и кметът Найденов. В 0.00 часа прозвуча националният химн и всички присъстващи станаха на крака и запяха.

Веднага след това организаторите обявиха резултатите от благотворителния бал: 7938 лева в брой и 7000 лв. в материали и труд. Гражданите на Карлово за сетен път показаха съпричастност при организиране на значими за града и региона каузи. Сега остава ТД „Васил Левски“ да придвижи проекта и той да намери най-скопозна реализация.

Д-р Иван Моллов,
председател на ТД
„В. Левски“, Карлово

Нощно ски спускане от Черни връх

На 20 март се състоя традиционното нощно спускане със ски от Черни връх до писта „Ветро-вала“, осъществено от ски клуб „Орловец“ към ТД „Черни връх“, София. В рамките на националния спортен календар на БТС проявата финализира зимните инициативи на дружеството, давайки началото на пролетните акции.

Какво можем да кажем за спускането? Добрият сняг и подходящите метеорологични условия, както и професионализъмът на десетина мъже и жени, доведоха до успешен финал. Скиорите взеха разстоянието за около час и половина, затвърдявайки традиционния петгодишен резултат в този вид спускания. Нощувката в бившата база на Планинската спасителна служба, сега хижа „Офе-лиите“, бе заслужена почивка за ски туристите.

Илия Михов,
председател
на ски клуба

Оцеляване в екстремни условия

Шести-ят национален преглед на оцеляването в екстремни условия се проведе по традиция на УЦ „Мальовица“ от 10 до 14 февруари 2010 година с участието на 39 туристи от девет туристически дружества от цялата страна (Варна, Добрич, Овчарица, Ямбол, София). Основната цел на проявата беше да се практикува организирането и безопасното провеждане на туристически походи при неблагоприятни зимни условия. Проявата беше финансово подкрепена от БТС. Предоставената туристическа екипировка от УЦ използвахме за отработване на

съществени за всяка група въпроси: снежни лавини и поведението на групата, издирване на погребан в лавина, правене на парпет и тролей и движение по тях, построяване на снежни съоръжения: иг-

лута, пещери и хижи и поведение при използването им, правене на пъртина, възли и използването им, поведение при влошаване на времето, първа помощ при измръзване и при помощ на пострадали, използване на „котки“ и

снегоходки, провеждане на ски походи и др. Наблягахме на личната екипировка, която е най-важна за оцеляването, както и на груповата, която до голяма степен решава съдбата на всички участници. Провеждането на отделните занятия беше дело на опитните планинари и планински водачи: Желю Желев, Атанас Сивков, Илия Трошев, Иван Върбанов. Споделяне бе безценният планински опит на планинските водачи и алпинисти. Вечерите преминаваха под звуците на китариста Атанас Щерев и богатия репертоар от туристически песни. Тази година домакинът

на проявата ТД „Черноморски простори“ - Варна, навърши 30 години от своето създаване, което ни прави особено щастливи, че можем да обогатяваме нашата дейност с нови и полезни туристически походи и излети. Искаме да изкажем нашата благодарност на изпълнителния секретар на БТС Венцислав Удев за подкрепа на проявата, както и на нашата любезна домакиня Тони Ушева, без чийто безрезервен труд и съпричастност нашата проява не би била проведена толкова успешно.

Атанас Сивков,
ръководител на проявата

От 25 до 27 март в град Сандански се проведе Шестата национална конференция „Физическо възпитание и спорт в училище“, организирана от МОМН и община Сандански. В нея участваха представители на МОМН, МФВС, регионални инспектори и учители по физическо възпитание, областният управител на Благоевградска област Валери Смиленов, кметове и др. Присъстваха още световният и олимпийски шампион по колоездене Олаф Лудвиг и Йорг Щренгер - спортен мениджър от Германия. Конференцията откри кметът на община Сандански Андон Тотев. Той заяви, че за града е чест да бъде домакин на подобна проява, за която много градове само могат да мечтаят. „Вие сте хората, от които зависи много физическото възпитание на подрастващите, които утре ще застанат рамо до рамо до европейските си връстници“, каза кметът на Сандански. На конференцията бяха прочетени поздравителни адреси от Министерството на образованието, младежта и науката, от Министерството на физическото възпитание и спорта, ЮЗУ „Неофит Рилски“, НСА и др.

В продължение на два дни бяха изнесени доклади, свързани с нормативите за обективно оценяване на спортно-техническите умения на учениците, влиянието на самостоятелните занимания по физическо възпитание и спорт върху учащите, отхвърляне на агресивното поведение

чрез позитивно физическо възпитание, начини за общуване на учениците в часовете по физическо възпитание и др. Засегнати бяха и психологическите аспекти за формиране на ученически спортни екипи, мотивацията на учениците в допълнителните часове по физическо възпитание и спорт. Обсъдени бяха още мотивационният профил на спортния педагог и ролята на физическото възпитание за социалната адаптация на учениците. Разгледани бяха и някои

цитирани негативни прояви, като алкохол, тютюнопушене, наркотици и т.н. Една от най-сериозните прояви в това отношение е колопоходът „Не на наркотиците“, който вече 14 години провеждат в Сандански общината, Местната комисия за борба с противосоциалните явления и БТС.“ Изп. секретар на БТС изтъкна и огромната роля на националното движение „Опознай България

налисти и бизнесмени ще спортуват в Сандански и в България и ще опознават страната и хората в нея.

„Ние се чувстваме много добре тук, както в България, така и в Сандански. Искаме чрез спорта, който е на първо място, да се призоват младите хора, за да се пресекат пороци-

Шеста национална конференция „Физическо възпитание и спорт в училище - Сандански 2010“

аспекти на физическото възпитание и спорта като дейност със социален ефект и предлагането му като спортна услуга и др.

Участниците в конференцията бяха категорични, че целта е да съумеят да се убедят младите хора да приемат спорта като средство за борба срещу негативните явления и спортът да се утвърди като алтернатива на тях.

Участие в конференцията взе и изпълнителният секретар на БТС Венцислав Удев. В словото си той подчерта, че БТС дава свой съществен принос за физическото възпитание на подрастващите и учащите се. „В страната има над 30 клуба, в които са обхванати повече от 10 000 учащи се. Със своята дейност през годините БТС се утвърди като сериозна алтернатива на разпространяващите се сред учени-

-100 национални туристически обекти“ за възпитанието на подрастващите. „Движението съчетава по уникален начин туризма с опознаването на най-прекрасните кътчета в страната и е истински пример за родолюбие и природолюбие. Към момента участниците в него са над 290 хил., голяма част от които са учащи се“ - каза Венцислав Удев. В работата с учащата се младеж БТС се опира на опита и професионализма на преподавателите по физическо възпитание и партньорството с регионалните инспектори по физическо възпитание. Съюзът полага достатъчно усилия за включването им в специалните курсове за обучение в УЦ „Мальовица“, където се подготвят кадри за специфичните нужди на туризма. БТС и напред разчита на доброто

партньорство с МОМН и МФВС, на училищните ръководства и преподавателите по физическо възпитание, тъй като целта на всички е една - формиране на здравословен начин на живот у подрастващите и младите хора. По време на конференцията изп. секретар на БТС се срещна с регионалните инспектори по физическо възпитание, с които обсъдиха предстоящите задачи от Съвместния спортен календар на БТС и МОМН, и по-конкретно - организирането и провеждането на Националния преглед на туристическите сръчности за учащи се „Кристален еделвайс на язовир „Копринка“, който ще се проведе през месец юни.

Йорг Щренгер - спортен мениджър от Германия, и Олаф Лудвиг - олимпийски и световен шампион по колоездене, бяха специални

гости на конференцията. Идването им в Сандански не е случайно. Двамата от няколко години участват в колопохода „Не на наркотиците“, организиран от община Сандански, Местната комисия за борба с противосоциалните явления и БТС. С участието на повече от 700 души, това е най-голямата колопохода в страната. Тази година двамата, заедно с кмета на община Сандански Андон Тотев и зам.-директора на гимназия „Яне Сандански“ Николай Бойчев подготвят нов спортен туристически проект под мотото „Фитнес и уелнес“ - да опознаем страната и хората, защото, по думите им, „България в момента е много актуална“. Проектът ще се реализира през май-септември, когато съвместно със спортисти, жур-

те - алкохол, наркотици, и да продължим традицията, каза Йорг Щренгер. Тази година Олаф Лудвиг ще покани и българския олимпийски шампион от 1988 г., за да могат съвместно да организират колопохода „Не на наркотиците“.

Той подчерта, че основата на спорта е училището. „Аз бях професионален спортист в колоезденето и знам, че основата на успеха в спорта е училището, училищният спорт си остава в основата на успеха по-натък.

ИСТОРИЧЕСКАТА МЕСТНОСТ ОБОРИЩЕ

Местността Оборище е разположена на 8 км от гр. Панагюрище в малка котловина, обрасла с буйна букова гора, служила за убежище на юначни българи. От 14 до 16 април 1876 г. на това място заседава Първото българско народно събрание. Българският централен комитет в Гюргево в края на 1875 и началото на 1876 г. решава в България да бъде обявено въстание. На 4 април изпраща писмо-окръжно до селищата на четирите революционни окръга, както била разпределена страната. Четири дни след пристигането на писмото избраните от народа делегати за-

"... И тази епоха на кръв и на плам [...] ужасна и мрачна в хаоса ще свети [...] и ще фърля вечно, като облак чер, въз нашта история една сянка тайна от кръв и позори, и слава безкрайна."
Иван Вазов

почват да пристигат. На събраниято присъстват 64-ма делегати с редовни пълномощия, а общо са над 300 души. Социалният състав е твърде разнообразен. Преобладават селяните и интелигентите, по-малко са занаятчиите. За заседателна зала служи горската поляна. Делегатите заседават на

приети Георги Бенковски и Панайот Волов. След тридневни заседания и оживени разисквания събранието приема въстанието да бъде обявено на 1 май 1876 г. и изработва тактика за водене на боевете. Избира и комисия, която да разработи цялостен подробен план за обявяване и провеждане на въстанието. Въпреки саможертвата на народа и героичната смърт на ръководителите на въстанието то не успява. Удавено в кръв и жестоко потушено, то изиграва решаваща роля за освобождението на нашия народ от петвековното османско владичество. Местността, където се провежда Първото народно събрание, е обявена за историческа. С признателност към тези, които дръзнаха да събрат османската империя, през 1928 г. е издигнат белокаменен паметник с имената на апостолите и всички хора, станали легенда за поколенията.

маса от букови дъски, върху която са поставени за клетва сабя, пистолет и църковният кръст. По околните дървета са закачени газени фенери. Извършен е молебен. Един от делегатите е Захари Стоянов, който документиращ събитието. Направена е проверка за готовността на отделните селища за участие във въста-

нието. Събранието се ръководи от Георги Бенковски – изтъкнат революционер, голям демократ, истински родолюбец, организатор и ръководител на Априлското въстание 1976 г.

Най-важният въпрос, обсъждан на събраниято, се отнася до ръководството на въстанието. След бурни дебати за ръководители са

масно владичество. Местността, където се провежда Първото народно събрание, е обявена за историческа. С признателност към тези, които дръзнаха да събрат османската империя, през 1928 г. е издигнат белокаменен паметник с имената на апостолите и всички хора, станали легенда за поколенията.

Организационният комитет на движението

„Опознай България 100НТО“ и Рено Нисан България ЕАД

– официален спонсор на движението обявява на участниците в томболата за 2010 година

специалната награда – лек автомобил Дачия Логан

и още много други награди:

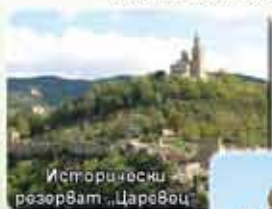
• Семейна екскурзия в чужбина • Индивидуална екскурзия в чужбина

22 уикенда за двама

- Хотел „Панорама“ – гр. Сандански
- Хотел „Мальовица“; хижа „Трещеник“ и хижа „Македония“ – Рила
- Хотел „Момина крепост“ – гр. Велико Търново
- Туристически дом – гр. Плевен
- Туристически дом – гр. Белосградчик
- Туристическа спалня „Д-р Момчилов“ – гр. Елена
- Хижа „Узана“ – гр. Габрово
- Хижа „Триградски скали“ – с. Триград (обл. Смолян)
- Хижа „Ком“ – гр. Берковца
- Хижа „Партизанска“ (ТБК „Бунтовна“) и хижа „Павел Делиражев“ – Средна Гора
- Хижа „Бачо Киро“ – гр. Дряново
- Хижа „Конгур“ – Беласица
- Хижа „Славянка“ и хижа „Извора“ – Славянка
- Хижа „Каменица“ и хижа „Яворов“ – Пирин
- Хижа „Персенк“ – Родопи
- Хижа „Осогово“ – Осогово
- Хижа „Алеко“ – Витоша

Много материални награди:

• Мобилни телефони • Палатки • Раницы • Спални чували
• Различни пособия за пребиваване в планината

Исторически резерват „Царево“

Етнографски музей „Етно“

Белосградски скали

Паметник „Васил Левски“ – Карлово

Македонски кашуни

Национален исторически музей

Дряновски манастир

Ягодинска пещера

АРХИТЕКТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИ РЕЗЕРВАТ

Копривщица е град музей, град на поети и бунтовници родолюбци, израснал в пазвите на Средна гора през 14 век. Той се слави с многообразните си архитектурно етнографски паметници на културата, музеите, боровите гори и със свежия планински въздух. Днес Копривщица е запазила до голяма степен своя облик от времето на Възраждането. По терасовидните склонове възлизат старинни къщи, сполучливо ситуирани и хармонично свързани с красивата природа. Къщите са в единен строителен план, с богата външна декорация – много прозорци и кепенци, издадени еркери, грамадни къшкови, високи порти. Съчетанието на дървото с камъка им придава поразителна красота, а цветните градини внасят топлина, привлекателност и уют. Градът е обявен за архитектурно-етнографски и музеен резерват, база за вътрешен и международен туризъм. Повече от 200 къщи са обявени за паметници на културата и държавата полага непрестанни грижи за тяхното опазване.

В Копривщица са родени Детелин войвода, Любен Каравелов, Георги Бенковски, Тодор Каблешков и др. Къщите на повечето от тях са обявени за музеи.

Експозицията в родната къща на Георги Бенковски разкрива живота на един младеж, опитал да се захване с някакъв занаят, каквото е желанието на неговите родители. Съдбата обаче му

отрежда да стане революционер и един от най-изтъкнатите ръководители на националноосвободителната борба на българския народ срещу османското потисничество. Опасният път на революционер го отвежда в редиците на българската емиграция в Букурещ, а през януари 1876 г. пристига в Панагюрище, столицата на IV революционен окръг. Заедно с Георги Икономов и Захари Стоянов той започва усиlena подготовка на въстанието. Бенковски обикаля села и градове – Пловдив, Карлово, Клисурса, Пазарджик, Стрелча, Пещера, Брацигово, Перущица. С много снимки, документи и хроники е изтъкната огромната енергия, с която Бенковски затяга комитетите, поставя задачи, проверява готовността на населението за участие във въстанието, като не забравя и най-малките подробности, от които зависи успехът му. Лично

той дава идеи за ушиването на въстаническа униформа, ръководи създаването на тайна поща и революционна полиция, дава идеи за ушиване знамето на въстанието. Чрез снимки, документи и художествено пресъздаване на важни събития посетителите добиват представа за известната Хвърковата чета, с която Бенковски освобождава редица селища. За жалост въстанието е потушено с нечувана жестокост, четата оредява по различни причини, а Бенковски загива от вражески куршум поради предателство. Дървеният топ, знамето, ушитото от Райна Попгеоргиева, и оръжието на въстаниците са най-ценните предмети в експозицията на музея – реликви, останали от онова бурно време. Копривщица е интересна и атрактивна туристическа дестинация.

Музеите са отворени всеки ден от 9 до 17 ч.

БТС ПРЕМЕСТИ ПЕЧАТИТЕ ЗА 100-ТЕ НТО ОТ ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР В КОПРИВЩИЦА

БТС съобщава на туристите, които посещават Копривщица, че печати на 100-те национални туристически обекта вече могат да се поставят на три места в града: в туристическа спалня „Войводенец“ на ул. „Ев. Векилова“ № 5, в къща за гости „Тодорини къщи“ – на ул. „Любен Каравелов“ № 22, в механа „Под старата круша“ – на бул. „Хаджи Ненчо Палавеев“ №

56. Досега печати се поставяха в Информационния център в Копривщица. Преместването се наложи поради некоректност от страна на работещите в него. При направена от БТС проверка се оказа, че книжките и картата на 100-те НТО в Информационния център и на още две места в града се продават на двойна цена от определената. Тъй като БТС държи да бъде коректен към туристите, печатите и продажбата на книжките и картите вече ще става само на посочените три места.

Тел. за контакти: 0887/ 733 430.

Посочените тук хижи комуникират с гадените на стр. 4 обекти от уникалната инициатива на БТС „Опознай България – 100 НТО“. И знайте, в тях ви очакват добронамерено и гостоприемно!

ХИЖА „ОБОРИЩЕ“

Хижата е в близост до историческата м. Оборище на 690 м н.в.

Сградата е с капацитет 19 места с външни санитарни възли и умивални, отоплението е с печки на твърдо гориво, има туристическа столова, паркинг.

Изходен пункт: гр. Панагюрище – 9 км асфалтово шосе (2.15 ч.), с. Оборище – 7 км асфал-

тово шосе (1.30 ч.).

Съседни обекти: Паметникът на Оборище – 0.15 ч.; х. „Сакарджа“ – 3.30 ч.; х. „Братия“ – 4 ч.; х. „Райна Княгиня“ (Панагюрски колонии) – 4 ч.

Стопанин:
ТД „Бунай“
– Панагюрище.
За контакти:
тел.: 0357 / 33-07,
0885/750-477.

ХИЖА „РАЙНА КНЯГИНЯ“

Разположена е в Панагюрските колонии на 1045 м н.в. Сградата е с капацитет 15 места, с етажни санитарни възли и бани, локално отопление, туристическа столова и кухня, ски писта, ски влек, в близост има заведения за хранене.

Изходни пунктове: Панагюрище – 13 км асфал-

тово шосе, Златица – 21 км асфалтово шосе.

Съседни обекти: х. Братия – 2 ч.; х. Сакарджа – 3 ч.; х. Оборище – 4 ч.; х. Павел Делирадев – 2.30 ч.

Стопанин:
ТД „Бунай“
– Панагюрище.
За контакти:
0888 352 576.

ХИЖА „ПАВЕЛ ДЕЛИРАДЕВ“

Намира се в западния край на поляната Манзул на 1380 м н.в. Представлява комплекс от сградата и бунгала с общ капацитет 90 места с вътрешни и външни санитарни възли и баня, отоплението е с печки на твърдо гориво, има туристическа кухня и столова, бюфет, предлагана се храна по заявка.

Изходни пунктове:

Копривщица – 3.30 ч.; Панагюрски колонии – 2.30 ч. (8 км асфалтово шосе и почвен път).

Съседни обекти: х. Кръстьо Чолаков – 1.30 ч.; х. Райна Княгиня – 2 ч.; х. Братия – 4 ч.; х. Сакарджа – 5 ч.

Стопанин:
БТС – София.
За контакти: 0882 966 337, 0882 966 338.

Туристически спални в гр. Копривщица

ТУРИСТИЧЕСКА СПАЛНЯ „ВОЙВОДЕНЕЦ“

Намира се в центъра на Копривщица, в преустроената Пранжева къща със запазена възрожденска архитектура, на 1021 м н.в.

Сградата е с капацитет 38 места, с етажни санитарни възли и бани, локално отопление, бюфет. В близост има заведения за хранене, паркинг.

тет 38 места, с етажни санитарни възли и бани, локално отопление, бюфет. В близост има заведения за хранене, паркинг.

ТУРИСТИЧЕСКА СПАЛНЯ „БОГДАН“

Намира се в близост до центъра на Копривщица, в реставрираната Русекова къща във възрожденски стил, на 1021 м н.в.

Сградата е с капацитет 25 места с общи санитарни възли и бани, отоплението е с ел. уреди. В близост има заведения за хранене.

Изходен пункт: жп

гара Копривщица – 12 км асфалтово шосе (има градска автобусна линия).

Съседни обекти: културно-исторически забележителности на гр. Копривщица (обект № 75 от 100-те НТО).

Стопанин:
БТС – София.
За контакти:
0887 733 430.

ХИЖА „КРЪСТЬО ЧОЛАКОВ“

Разположена е в подножието на вр. Бич на 1295 м н.в.

Състои се от две сгради с капацитет 30 места, с външни санитарните възли и умивални, отоплението е с печки на твърдо гориво, със собствено ел. захранване, има туристическа столова и кухня.

Изходни пунктове: Копривщица – 2.30 ч.; Панагюрски колонии (х. Райна Княгиня) – 3 ч.; Панагюрище – 6 ч.

Стопанин:
ТД „Бунай“
– гр. Панагюрище.
За контакти:
0897 995 861,
0887 508 501.

По-подробна информация от всякакъв характер за хижите, условията в тях, съседни маршрути, резервации, цени на услугите и др. може да получите на телефоните на съответното туристическо дружество – стопанин на обекта, и от инфоцентъра на БТС в гр. София на телефони: 02/980-12-85, GSM: 0882 966 319 и 0882 966 320, както и от сайта на БТС, посочен в издателското каре на в. „Ехо“.

Йордан Йорданов, началник-отдел „Хижи, маркировка и комуникации“

Исторически музей

Град Клисурса се намира на 25 км от Копривщица. Градчето е известно най-вече с героичното си участие в Априлското въстание. Трагичните събития след неговото потушаване вдъхновили Вазов да напише един от най-хубавите български романи – „Под игото“. Когато се спускате към долината, първото, което ще видите, е изразителният паметник на Боримечката, чийто първообраз е юначният клисурец Иван Танков. Жителите на този град никога не са били твърде имотни и богати, но суровата природа, сред която живеят, ги е дарила с огромна трудоспособност и предприемчивост. Водени от родолюбиви чувства през Възраждането, те издигат на дарителски начала няколко моста и красивата църква „Све-

100 Национални
туристически обекта

№77

Клисурса

ти Никола“. В нея е бил съсредоточен културно-просветният живот на Клисурса, както и основната подготовка за въстанието. В нея апостолът Панайот Волов освещава знамето. Най-крупното дарителско дело е построяването на „Читалището - паметник-музей“. Днес именно в тази сграда е настанен Градският исторически музей. В него се съхраняват документи и картини, които пресъздават героичните и трагични епизоди. **Към Историческия музей** са къщите - паметници на културата, „Павурджиева“, „Козинарова“ и „Червенакова“.

Павурджиевата къща е в характерен възрожденски архитектурен стил, а в двора се намира единствената запазена днес розоварна. В Клисурса по онова време се добиват годишно около 70 килограма розово масло – една четвърт от общото количество в България.

Червенаковата къща (затворена за реставрация) е първата възстановена след опожаряването на града по време на въстанието. В нея са посрещали руските освободители. На първия етаж се намира автентичен дюкян.

Козинаровата къща предизвиква особено

вънление у всеки, който я посети. В своите „Записки по българските въстания“ Захари Стоянов похвъртително описва последните моменти на стопанката на този дом, която в деня на потушаване на Априлското въстание се хвърля заедно с четирите си деца в кладенеца на двора, за да

избегне поруганието от турците.

Оригиналната камбана, възвестила бунта на клисурци срещу поробителите, е единственият „жив“ свидетел на Априлската епопея и представлява най-голямата ценност на Градския исторически музей. Гордост за музея е и запазе-

ното автентично черешово топче, чийто умалени копия се продават като сувенир за спомен. **Музеят работи всеки ден от 8,00 до 17,00 ч. през септември, а в неделя от 9,00 ч.**

Румяна Панайотова
Божкова,
експерт „100 НТО“

Из малко познатата Ржана

изписани Исус, Богородица и апостолите, а над тях двуглав орел с корона и отсрани - розети и цветя. В навечерието на храмовия празник в деня

строил манастир с църква в Пазарджишко. След нахлуване на печенегите в Южна България той отива при брат си Дамян и двамата вземат решение да построят манастира „Седемте престола“ на сегашното му място. Те са и първите негови ктитори. По време на османското робство светата обител била ограбена и опожарена, като останали основите на църквата. По-късно манастирът бил възобновен. Бил убежище на Софроний Врачански и посещаван от Апостола. Тук подслон намерили и Ботевите четници. През 1899 г. Иван Вазов посещава манастира и написва „Клепалото бие“. Било е открито и килийно училище.

До манастира се намира и Калето - ясно запазени останки от дебели крепостни стени, откъдето може да се изкачи първенецът на Ржана, но продължаваме за с. Осеновлак, което е само на шест километра и непосредствено в южното подножие на връх Козница.

Пътеката ни минава по южния стръмен склон и понеже върхът се вижда непрекъснато, особени ориентири не са ни нужни. За час и половина след като се изкачим, виждаме голяма част от Врачанския балкан, Голяма планина, Мургащ, Предбалкана, Ботевградската котловина и долините на реките Габровница и Искър.

Слизаме доволни и се отправяме към селото, откъдето в късния следобед се качваме на автобуса. Така в рамките на един ден успях да се докосна до още едно от природните и културни съкровища на Родината ни - манастира „Седемте престола“ и първенеца на Ржана планина - връх Козница.

Руси Стойчев,
ТД „Орловец“, гр. Карнобат

на Рождество Богородично се стичали хора от околните села и с течение на годините ежегодно на този ден в околностите на манастира се провежда събор-панаир.

Според писмени сведения – кондики, началото на манастира е от XI век., но още през IX в. от Бесарабия през Дунав на Балканския полуостров са дошли славянски племена, които по-късно са били принудени да се заселят в Стара планина. Това съвпада и с преданието, че по тези места са се заселили седем славянски боляри със семействата си, като създали селища в тази част на Балкана на различни места. Счита се, че това са седемте села: Осеновлак, Оградище, Огоя, Лесков дол, Буковец, Желен и Лъкатник.

По времето на Петър Делян, цар на Западното Българско царство, управител на Враца бил брат му княз Дамян, а третият им брат Георги приел монашеското име Гавраил и по-

долината на р. Габровница. Характерното разположение на селищата в периферията на планината дава възможност из нея да бъдат осъществени маршрути както от спирка Пролет, така и от селата Литакново, Краево, Рашково, Игнатица, Елисейна, гара Черепиш и Черепишкия манастир. Минаваме пеша по живописната долина на реката със сгушени край водите й караджейки (воденици), тепавици и валявици. Забелязвам спокойствието, което царятук, нарушавано само понякога от кучешки лай.

В сърцето на планинския лабиринт, разположен на един от завоите на реката, е възникнал историческият манастир „Седемте престола“ - един от Стоте национални туристиче-

ски обекта. До него стигаме за около четири часа. Прави впечатление неговият своеобразен архитектурен облик. Високи каменни дувари обграждат манастирския двор. Особен интерес представлява разположената сред двора манастирска църква. От двете страни на главния олтар има по три малки параклиса с отделни входи и иконостаси с художествена резба и икони. От тези седем престола (олтара) идва и името на манастира. Важна ценност представлява големият дървен полилей, наречен „Хорото“, изработен през 1815 г., който се намира в централната част на църквата под купола. Направен е от петнадесет самостоятелни части релефна боядисана дърворезба. В средата на всяка от тях са

Ржана планина е един от малките самостоятелни дялове на Западна Стара планина. Искърското дефиле, което ни придружаваше през пътуването, я отделя на север от Врачанския балкан. На запад и на юг е ограничена от дълбоката долина на р. Габровница - новия ни спътник през следващите няколко часа от прехода, докато достигнем изходния пункт – с. Осеновлак, за изкачване на връх Козница – 1637 м. Масивът на най-високия връх е с много интересна форма - той е двуглав, като източният връх е с метър по-нисък от западния. Двата върха са отделени с плоска, силно окарстена седловина. Особен колорит и своеобразие сред природния пейзаж на Ржана внасят и десетките махали, пръснати по

Еднодневен излет по Люлин

Близостта на Люлин планина до София и Перник предлага удобни възможности за едноместни излети от различни изходни места, като Владая, Черния кос, Княжево, Горна баня, Мало Бучино, Баня и пр. В тази статия ще отправя покана за едноместен излет по третия, северозападен дял на планината, разположен между Дивотинската и Радуйската седловина.

За сборен пункт се ползва метростанция Сливница, до която се отива с метрото или автобус № 309. До метростанцията се намира автостанцията и там се хваща автобус № 42 за Баня, като се слеза на последната спирка. Там се хваща още един автобус от Баня за с. Клисура и се слеза на последната спирка на площада на селото. От площада тръгваме на запад, по долината на реката, където откриваме жълта маркировка, която ни води към билото и след 30 минути сме изкачени на него. Маршрутът продължава наляво, но ние се връщаме малко назад, за да посетим прочутия Клисурски манастир „Света Петка“.

Манастирът „Света Петка“ е разположен на билото почти под връх Големи ридове, (999 м), на прекрасно огледно място, от което се вижда Стара планина, Софийското поле, Витоша и др. Той е добре поддържан, в момента се ремонтира и се

управлява от Софийската митрополия. Манастирският комплекс се състои от малка църква, жилищен и стопански сгради. Малко се знае за историята на Клисурския манастир, чиито архиви са били изгорени при голям пожар през втората половина на миналия век. Знае се обаче, че Клисурската обител „Св. Петка“ е построена на древен път, свързващ София със село Брезник. Едно от преданията за възникване на манастира разказва, че през 1328 г. при пренасяне мощите на св. Петка Българска в тогавашната ни столица Търново, по време на българския цар Иван Асен II, литийното шествие, което пренасяло нетленното тяло на светлицата, спряло за почивка и

така преподобната осветила със светото си тяло това място. Върху него построили църква, а след това и манастир. Старата църква просъществувала повече от 300 години, но за съжаление се срутила от бремето на годините през 1954 г. Заслуга за възстановяването на манастира има схимонахиня Мария Магдалина (Дохторова). Монахинята е родена през 1896 г. в Киев, след трудни години на странствания в Италия, Франция, Австрия, Гърция намира своето духовно призвание тук, в тази обител, в която възражда духовен живот и събира многочислена монашеска общност. За две години от идването на монахинята върху старите основи са възстановени

църквата и стенописите в нея. Мария Магдалина завършва земния си път през 1978 г. като схимонахиня и е погребана в двора на църквата.

В по-ново време, през 90-те години, по инициатива на Софийската митрополия и благословията на патриарха започва основно обновление на светата обител с изграждането на нови монашески сгради на мястото на полуразрушените. Строежите и облагородяването на манастирския комплекс продължава и днес, при игуменството на сестра Филотея и сестринството.

След това духовно отклонение, свързано с разглеждане на манастира и наливане на вода от чешмата, напускаме све-

тата обител и поемаме по маркировката на юг. След половин час минаваме покрай най-високия връх на този дял, вр. Форта (1024 м). Продължаваме по билото. Най-подходящи сезони за излета са пролетта и началото на лятото, през април, май, юни и тогава навсякъде около нас има цветя. При вр. Голема Могила пътят подсича отдясно, след това слеза леко надолу. След 2 часа на тръгване от манастира достигаме до най-ниската част на билото. Правим кратка почивка, продължаваме на юг, преминаваме през две връхчета и стигаме до Дивотинския проход, черен път, свързващ Баня със с. Дивотино. Дотук общото време от с. Клисура е около 4 часа, правим обяд и половин час почивка.

Пред нас вече е вторият, Западен дял на Люлин. Започваме изкачване по маркировката на юг-югоизток, след 45 мин. сме на главното било, маршрутът продължава наляво, на изток, но тук ще направим отклонение надясно, за да изкачим вр. Криви камък (1128 м). От върха се открива прекрасна гледка във всички посоки, Пернишкото поле, върховете Райлово градище, Мелич и др. Връщаме се до разклона - дотук сме изразходвали още 50 мин. в повече и ако при преход няма доста-

тъчно време, това отклонение трябва да се пропусне. Продължаваме по главното било, по маркировката, през две заоблени връхчета, край вр. Шинов кръст (1067 м). Продължаваме по маркировката и излизаме на асфалтово шосе, по което стигаме до изоставената и разграбена х. „Люлин“. Натъкваме се на човешката глупост, все още я има в голямо изобилие, но пък за духовно успокоение ще видим върховете Райлово Градище и Мелич над хижата, а и чешмата, която макар и слабо все още тече, може да утоли жаждата ни. Връх Райлово Градище (1199 м) е най-високият на Западния Люлински дял. Общото време дотук е 6 ч. и 10 мин.

Два са вариантите да продължим след кратката почивка. По червената маркировка от асфалтовото шосе на север да слезем право надолу до Дивотинския манастир и оттам до кв. Михайлово или по синята маркировка, по диагонал направо да слезем в кв. Михайлово на Баня. В случая избираме втория вариант и след 1 ч. и 15 мин. сме в квартала. Общото време на прехода от с. Клисура до кв. Михайлово е около 8 часа. Тук изкачваме автобуса за Баня, а от Баня се прибираме за София по горепоисания начин с автобуси № 42 и 43.

Ако описаното по-горе ви хареса – приятен излет!

Данчо Лазов

Една от туристическите прояви, издържали проверката на времето, е Лъчевият поход, организиран по случай националния празник Трети март от ТД „Приста“ - Русе. Защо „Лъчев“ и с какво е по-различен от останалите походи?

Преди 38 години в дружеството е възникнала идеята за голям зимен поход, в който да участват много туристи както от Русе, така и гости от страната. Крайната цел на всички участници била връх Шипка и тържествата по случай празника Трети март. Началото на похода било различно за различните учас-

тници – туристи, алпинисти, пещерняци, скиори и др. Според възможностите и подготовката всяка група тръгвала от различни точки на Стара планина и имала собствен маршрут - лъч към върха, където на празника всички се събирали заедно. Най-дългите лъчове са от Западна Стара планина и х. „Вежен“ и продължават по 10 дни, а най-краткият - от х. „Узана“. Най-популярните лъчове са от х. „Тъжа“, х. „Плевен“ и х. „В. Левски“. Участват и много туристи от други дружества. И така без прекъсване – до днес.

Походът е включен в Националния календарен план

на БТС и дружество „Приста“ за 2010 г., в него участваха 77 туристи по 5 лъча. На 27 февруари по втория лъч тръгнахме 30-ина човека от Карлово към х. „Левски“, през заслон „Ботев“, х. „Тъжа“, х. „Мазалат“, х. „Узана“, до вр. Шипка. Това е лъчът на пещерния клуб „Приста“, но винаги има много гости и приятели. Ето част от впечатленията на най-младия участник във II лъч – 21-годишния студент Ангел Байчев, който за първи път отива на поход в планината.

Из „Записки за Лъчевия поход – 2010“ от Ангел Байчев:

Задаваше се. Най-сетне!

Колегите от фирмата, в която от време на време работя, бяха така добри да ме поканят на Лъчев поход. На въпроса: „Какво е това?“, ми отговориха: „Поход в планината.“ Веднага си представих чисти полянки, половин час път до хижата, вътре широко, уют, граничещ с лукс, а вечерите – огън в камината и класен алкохол.

Представата ми бе толкова адекватна, колкото икономическата култура на парченце лимон. От близо три месеца най-сериозното ми физическо натоварване се изчерпваше с отваряне на книги и щракане по клавиатурата.

И така, обул новите обувки, последвани от „неградските“ дънки и плетен пуловер, аз се отправих към мястото на срещата. Докато останалите се занимаваха с подготовката, багажите и прогнози, аз реших да не затормозявам и без това улегналото си съществуване. Пошматках се, после закусих и най-сетне, след жертвеното ми участие в купуването на кафе, вода и цигари, се намърдих в колата.

Пътят до отправната ни точка бе осеян с какви ли не майтапи и спомени от предишни походи. Едно от най-любопитните и запомнящи се събития през първия ден беше, че объркахме града – Сопот взехме за Карлово...

Нейсе, към обед стигнахме до карловската ВЕЦ. Започна се катеренето, което нямаше нищо общо със стълбите в университета. По-нагоре планината ни посрещна с отворени обятия и хубава мъгла, самотност и с която май зарадва само нас, малцината новаци. Очакваният половин час по-нататък се превърна в „около четири часа и половина“ и накрая еволюира в шест часа. Странно и неочаквано беше откритието, че за един час преход Балканът е способен да смени премяната си няколко пъти. Пътеката се усукваше все край Стара река и от скалисти хълмове, през гори, та чак до заснежени склонове, постоянно рисувахе исторически пейзажи. Исторически, без почти никаква намеса и значение на хората. Единственият „местен“, когото срещнахме, бе дъждовен гущер - саламандър, който моментално кръстих Григор. По пътя до първата ни цел подминахме други две хижи – „Хубавец“ и „Балкан-

ски рози“, като втората ми остави пъстри спомени и може би тук осъзнах, че съм в един съвсем друг свят – този на Балкана и балканците. Веднага щом се вмъкнах вътре измръзнах, ме посрещна старият хижар с чайник в ръка. Във всекидневната група планинари се веселяха шумно и щедро ни предлагаха от всичките благини на трапезата – вино, ракия, туршии, мръвки...

Стара река отново ни пое и къде през вирчета, къде през мъгли, се устремихме пак нагоре. След много падания в снега и някое далечно „Ехооо!“ гората се оттегли пред висините на планинските масиви, а сред тях и сгушената хижа „В. Левски“. Вече знаех какво ме чака вътре. Неподготвената ми градска особа беше твърде изморена и след едновременно хранително опустошение се отправих към спалните. Имаше и баня, но нещо ми подсказа да игнорирам съществуването ѝ. Спалните бяха просторни и учудващо нестудени. Десетина двуетажни нара ме посрещнаха с мълчание, а на тях – чудо, имаше чистички чаршафи, одеяла и възглавници. На следващата сутрин раницата не ме плашеше. Знаех как се подрежда, знаех и как да се обличам. Тръгнахме по тени-

ски и отново се озовахме в гора. Стръмнините бяха още по по-стръмни и след няколко почивки, в които съвестта се сопна на тютюневия глад, се измъкнахме от гористия хълм. Изкачването не беше толкова изморително, колкото очаквах, но това, мисля, се дължи на факта, че представите за умора се изменят с всеки километър. На високото попаднахме в море от снежни дюни. Бяло на земята, на небето... Тук-там нечий стъпки, полупогълнати от наеви.

Тук попаднах и на втората изненада: комбинацията сняг-слънце е абсолютно равностойна на пясък-слънце. На момента не усещах заради силния вятър, но вечерта останах крайно стъписан, когато установих, че цялото ми лице е изгоряло. След едно олимпийско спускане се озовахме пред сгушената постройка на заслон „Ботев“. Вътре беше тясно, но удобно, а повечето пространство беше заето не от планинари, а от прострени им дрехи, чорапи и всичко, което човек бе и би взел със себе си. Отнякъде, загадка откъде, се измъкна китара и се започна едно караоке... Народно, естрадно, че даже и

рок. Моя милост, отново изморен, се отправих да си лягам.

Същата тази нощ, според мен, се случи и събитието, с което ще се помни во веки този поход: Към 4 ч. сутринта се вдигна балканска олелия. Подтикван от необяснимо и небивало силно главоболие, се събудих и попаднах в поток от други сънени туристи, които се изсипаха по тревога навън... Там, осветени от пълната луна, сребристо-зеленикавия сняг и минус трите градуса, всички бяха убедени, че главите им ще експлодират ей сега. Слава богу не гръмнаха, но боляха. По-незасегнатите започнаха да разнищват историята и да помагат на пострадалите. Тук е моментът да благодарим на всички жени, които по инстинкт запазиха хладнокръвие. И до днес е загадка какво точно се случи, но груба версия може да бъде представена така: Генераторът, произвеждащ електричество, или една от печките изпуснали някакъв газ, който взаимодествовал с нещо си... Почти петнадесет души спяхме в едното помещение и още толкова в другото, което предполага ограничен кислород. Вместо този кислород другарят газ бе тъй добър да ни посети. Това доведе до суматохата, хаоса и небивалото главоболие, невиджано дори след Трифон Зарезан (тогава не ни беше смешно, но сега...).

На сутринта, тоест след час-два, под звуците на всеобщ главобол, ушно пищене и всякакви хипотези, посрещнахме Баба Марта. Разменяха се мартечки, чай и хапчета за глава, а връх Ботев бе надвиснал предиз-

викателно над нас. Така, в люшкаща се формация „индианска нишка“, започна нашият щурм. Щурмът бе отчаян, отпорът – още по-лют. Вятър - повече от нужното, а силите – помалко от препоръчително. На върха, в станцията, ни посрещнаха с чай и доброжелание.

Слизането беше приятно, макар че вятър със скорост 26 м/сек, което прави 120 км/ч, не е сред първите три желания... Преобладаваха стръмни спускания и пръзалки, които ме запознаха с изненада № 3: Спускането далеч не е по-лесно от изкачването. Пробвах да се пръзялям, но с дънки постигнах само протрит задник и добронамерените подигравки на спътниците си...

Най-

накрая изморителното спускане свърши и мокри до кости и бъбреци, прекосихме още по-мокрото дъре пред х. „Тъжа“. На следващата сутрин изобщо не се знаеше накъде, как и дали въобще ще се ходи някъде. Нашата група вече се беше разделила, а в ранни зори едната половина се дораздели. Повечето стигнаха до Шипка. Аз бях с „дезертьорите“, които не щурмуваха онова тъй стратегическо място, а се отправихме към село Тъжа. То беше само на двадесет и пет километра от хижата, което си е нищо преход, гордо казвам аз - мързеливият студент...

Някъде по средата на слизането нашето стадо се спря пред друго стадо – коне. Ония се спират и ние се спираме. Нашите женски пицят, ония цвелят. Най-накрая конете решиха да отстъпят пред двуногите и се юрнаха обратно, без да възразяват срещу преследващите ги обективи и живите им стойки. Малко преди самия край посетихме и последната хижа – „Русалка“. Пред къщата се бе разплуло дърто хъски, а под едно дърво в двора някакви туристи щастливо печеха месце на скара. Гостици ни с топъл чай и добри думи, и пак поехме.

За четири дни бяхме изминали, така казват, повече от сто километра планински преход. Бяхме обгавявани, мокрени и спъвани, а накрая просто се изсипахме в полето.

Зад нас Балканът стоеше горд и за нищо на света не признаваше, че сме го покорили. Всъщност сме ли?

Лъчевият поход към връх Шипка

Подземните богатства

В бр. 3 на в. „Ехо“ алармирахме, че Българската федерация по спелеология поднови опитите си да вкара в пленарната зала на Народното събрание проектозакон за пещерите. Целта е да се отнемат благоустроени и години наред стопанисвани от БТС обекти и да се отдадат на концесия на определени лица. От текстовете прозират личните интереси на шепа хора да диктуват положението, като оглавят специално създадена за това структура, наречена Национален съвет за пещерите. БТС за пореден път се противопоставя на опитите за „приватизация“ на това наше подземно богатство. Българският туристически съюз не е против приемането на закон, който да регламентира всички действия и дейности по отношения на пещерите, но счита, че той трябва да обхваща карста и карстовите образувания, част от които са пещерите. В подкрепа на тази теза бяха проведени пресконференции и осъществена медийна разгласа. Провеждат се срещи с представители на институции, имащи отношение по въпроса. Една от тях бе с ръководството на МОСВ в лицето на министър Нона Караджова. Присъстваха представители на неправителствени организации, геоэкологисти, спелеолози. Становището на експертите от МОСВ е, че в проектозакона за пещерите с автор П. Берон и съавтори има явни противоречия и недомислици и така предложен за гласуване, реално не би могъл да се приложи! Министър Караджова се изказа за активно отстояване на позицията в полза на държавата и обществото, както и предлагане на нова визия за нов проектозакон в Народното събрание.

ПЕЩЕРАТА „УХЛОВИЦА“ („УЛЦАТА“)

Около село Могилица, Смолянска област, има 20-ина пещери, най-интересната от които е „Ухловица“. Името ѝ идва от думата улулица – вид нощна граблива птица, която вероятно се е видяла наоколо. Вътрешността на пещерата е прочута с многото скални водопади и интересни пе-

на България

щерни образувания.

Пещерата „Ухловица“ се намира на 1040 м н.в., а температурата във вътрешността ѝ през цялата година е в границите на 9-11 градуса. От паркинга до входа се стига след около 30-40 минути изкачване, което за неподготвените може да е предизвикателство, но за истинските планинари обикновено е само приятна разходка. Дължината на пещерата е 460 метра, но само 330 метра от тях са благоустроени. Освен това пътят до входа си струва да бъде извървян най-вече за да може човек да се докосне до загадъчната красота на пещерата. „Ухловица“ се намира в приграничната зона на Родопския масив. Открита и изследвана е през 1968-69 г. от Димитър и Георги Райчеви от пещерен клуб „Студенец“, Чепеларе. Частично благоустроена, тя е открита за туристически посещения през 1983 г. Освен това почти по същото време е обявена за природна забележителност със Заповед на МС от 04/05/1979 г., с площ на прилежащата територия малко повече от 1 ха.

„Ухловица“ е разположена на скален венец в левия долинен склон на

река Арда. Там, в местността Сините вирове, между селата Могилица и Кошница, на около 3 км североизточно от село Могилица, се намира нейният отвор. Под южния склон на Кайнадински рид е изграден и паркинг, от който тръгва алея, отвеждаща посетителите до входа на пещерата. Както казахме, стръмното изкачване на склона по 288 железни стъпала водят до входа, откъдето се открива пленителна гледка към поречието на р. Арда и пограничните била на планината. Пещерата „Ухловица“ е

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ЗА ЧОВЕШКИТЕ СЕТИВА

Нейната еволюция е започнала преди около 3,5 милиона години. Образувана в нискокристалинни, масивни и слоести протерозойски мрамори в южната периклинална (Бориковска) част на Южнородопската антиклинала. Представлява двуетажна диаклазна пропадна пещера, развита по

на синтровите ѝ езера.

Самата тя е една от най-старите пещери в региона, с много красиви дендритни образувания, приличащи на морски корали. Природата в продължение на векове е създавала една истинска феерия от коралити и хеликтити. Пещерата завършва със 7 невероятно красиви езера, които рано напролет се пълнят с вода. Изумрудената повърхност на голямото езеро е подчертана от спускащите се каменни струи на брилянтен водопад.

В горния етаж на пещерата се намира Залата на пропастите. Гърлата на четири дълбоки пропасти се спускат от тази зала към долния етаж. По стръмна метална стълба туристите могат да се спуснат в галерията на долния етаж. Смята се, че това е най-красивата част на пещерата. През активния период тя се използва като случайно убежище на единични прилепи. По данни от литературата е известно, че в пещерата зимуват големи подковоноси (Rhinolophus ferrumequinum) от единични екземпляри до около 50-70 екз., малки подковоноси (Rhinolophus hipposideros) - единични, до около 30-40 екз., и едри нощници (Myotis myotis/blythii) - единични и малки групи, до около 20-30 екз.

Пещерата е отворена целогодишно. Стопанисва се от ТД „Карлък“ в Смолян. Работи от сряда до неделя от 10 до 16 часа, с последно влизане в 16:00 часа и почивни дни понеделник и вторник. Входната такса е 2-4 лв. Екскурзоводите са от с. Могилица.

Пещерата „Ухловица“ е част от 100-те национални туристически обекта на България под № 84 (Пампорово). Има печат.

МАРШРУТЪТ „ГАРГА ДЕРЕ“ И ДРУГИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ...

Изходният пункт за туристическия маршрут „Гарга дере“ се намира на 1,3 км след село Кошница, преди пещерата „Ухловица“, Родопите. След кратък преход по планинска пътека се стига до пещерата „Голубовица 2“. Тя е водна пещера с подземни езера и поток. В нея може да се проникне с помощта на специална екипировка. На излизане желаещите могат да изпробват уменията си в скалното катерене и спускане по 15-метровия скат, свързващ входовете на „Голубовица 2“ и „Голубовица 1“.

След изкачването по свързващия проход се стига до входа на „Голубовица 1“. Тя впечатлява с разнообразие от вторични пещерни образувания. Но с това изненадите не свършват. Недалеч от пещерите любителите на екстремни усещания могат да покачат адреналина си със спускане по „тролей“ - алпийска въжена линия с дължина 45 м, свързваща двата ската на Гарга дере. Авантюристите, осмелили се да прелетят по нея на височина 20 м над водния басейн, ще запомнят това неповторимо усещане завинаги.

Пристрастените към приключенията могат да изберат преход по живописния каньон на Гарга дере до пещерата „Гарвановица“, намираща се на час и половина път нагоре по течението на р. Есенска. Пещерата впечатлява с необикновената си белота, резултат от наслояването на „пещерно мляко“.

Проходната пещера „Калето“ край село Кошница е един от природните феномени в района. Представлява огромен скален свод, водещ към върха, където са останките от стара крепост.

Приключенията, забавлението и емоциите на всеки, който посети маршрута, са гарантирани!

На северозапад от с. Могилица се намира още и

ДРЕВНАТА КРЕПОСТ КАЛЕТО

построена и експлоатирана продължително време от траки и славяни. В Могилица е и единственият по рода си в България феодален замък (резиденция на богат турски феодал), наречен „Агушевият конак“. Построен е през 1834 г. и е уникален със своите 221 прозореца, 86 врати и 24 комина. Таваните, стени, шкафове и парапетите са резбовани. Кулата е украсена с рисунки на цветя. В стайте са подредени невероятни колекции на българските народни занаяти - съкровищница от кърпи, черги и украшения.

Село Могилица предлага всички условия за селски и екологичен туризъм. В селото има няколко малки семейни хотелчета и механи. Там е създаден Център за туристически услуги, подпомагащ развитието на туризма и за оказване на всякакъв вид помощ на туристите. С помощта на центъра и с финансовата подкрепа на ЕС по програма PHARE в региона са създадени условия за пешеходен и пещерен туризъм. Центърът предлага уикендпакети за почивка, които включват нощувки, храна, планински водач и разглеждане на забележителностите. Създадени са няколко удобни за туристите маршрути в региона – до селата Арда, Кошница, Буката и до околните пещери. Автентичната родопска архитектура, етнографският музей, интересните обичаи и традиции, мекият и приятен климат през всички сезони, местната кухня, невероятно красивата и екологично чиста природа, многобройните семейни хотели, превръщат селището в предпочитано място за почивка и туризъм. Редовна автобусна линия има за градовете Смолян и Чепеларе.

В родопския дял Кайнадина, с разположение на юг, се намира още манастирът „Св. Атанас“ и легендарният връх Краляков камък.

Д-р Алексей Стоев

основна пукнатина с посока север-юг. В нея се открива изключително богатство на всички генетични видове водно-химични синтрови образувания. През влажните сезони се активизират инфилтрационно-капещите води и се изпълват водните огледала

Малкият градец Клисурска (720 м н.в.) е закътан дълбоко в пазвите на междупланинието, свързващо висините на Стара планина и заоблените дупли на Средна гора. В неговия център, на историческия площад „20 април“, е издигнат читалищен дом-паметник на априлци, в който днес е поместен историческият музей. В средата на площадчето светлее белокаменната фигура на Никола Караджов, тукашен ръководител на Априлското въстание.

От площада се тръгва по основната пътна връзка на града към паметника на Боримечката, мотела на СБА и пътният възел, изграден западно от историческия „Зли дол“. Маркировката е с трилентови знаци бяло-жълто-бяло. След отклонението за мотела, разположен от дясно, пътното платно се „разделя“ на три платна. Маршрутът за х. „Ехо“ е трасиран по дясното платно, повдигнато на мост - второ ниво, над главния път Пирдоп-Розино, който е част от пътя София-Бургас. По едната негова лента, в посока към х. „Ехо“, става включване в главния път за София, а по втората – насрещната, излизане от главния път откъм Бургас и слизване към Клисурска. На 50-ина метра преди моста има отбивка за отбранителните позиции през април 1876 г., паметника-обелиск „Зли дол“ и за входния портал на разсадника към горско стопанство „Клисурска“.

След като се мине по моста, вдясно, на североизток, се отделя горски работен път, който на издължени серпентини навлиза в една от най-живописните части на Клисурския Балкан.

Пътят набира височина и от равнищата на първите, достигнати по него височини, се откриват шеметни скали и бездни над шумно спускащите се води на реката. Гледките на юг се разширяват към близките селища от Розовата долина и разстлалите се надлъж и шир гористи върхове на Средна гора.

Достига се краят на пътя с тясно обръщало (1,15 ч), под което, отляво, се пенят водите на малък водопад. От обръщалото се тръгва по тясна пътека, след 50-ина метра се пресича поточе - десният приток на р. Зли дол, където е необходимо повишено внимание поради опасността от отклоняване от маршрута, вдясно, по добре очертан трупчийски път. Наляво, покрай бетонен резервоар, се завихрява късо стръмно изкачване. Излиза се на открит равнен терен, обрасъл с къпини и ниски храсти и след около 500 м от пресичането на десния приток на реката се стига и до левия неин приток.

По-нагоре пътеката с умерен наклон преминава през гора по дъга, отворена на югозапад, и води до остро и стръмно било, по което предстои непродължително, но „душевадно“ изкачване на къси серпентини. Постепенно тя се отделя от билото, като подсича в североизточна посока най-горната му част. Няколкото паднали по пътеката и множество изкоренени дървета, вдясно от нея, са грозни и ужасяваща следа от развихрилата се тук през 2006 г. природна стихия. Стръмнината завършва на равнена седловина по мощния хребет Гарваница, спускащ се на югоизток. Недалече, в по-ниската

му част, могат да се видят развалини от стара крепост.

От седловината се продължава с умерен наклон на северозапад, достига се опасен пропастен участък, където ерозията периодично отнася части от пътеката. За по-безопасното ѝ преминаване, отляво, е просечен обход от

си част водопад „Скокът“, след което тече от запад на изток на около 4 км на 1000 м н.в., лъка-туши из гората между брегове, засенчени с грамадни букаци, прошарени с красиво разметнали клони елхи. По-надолу се спуска стръмно, за да се влее заедно с водите на Шиндарица в

прокаран от Розино и Клисурска до изграден в района животновъден комплекс. Понастоящем сградите са полуразрушени и необитаеми, но при крайна нужда могат да се ползват овчарникът отляво, голямата битова сграда от дясно или по-високоразположената Розинска мандра.

След пресичането на реката се продължава с изкачване на североизток по пряка пътека към оградено с циментови колове водохранилище. Покрай маркировъчен стълб № 21 се излиза на пътя, свързващ животновъдния комплекс с мандрата. С умерен наклон по него се достига воден дол, при което на 100-тина метра вляво може да се налее чешмяна изворна вода. От мястото, където стичащата се по дола вода пресича пътя, се продължава наляво, по пряка пътека, през стръмнина - към полуразрушената Розинска мандра (25 мин). До тук извеждат и пътят от животновъдния комплекс и прекият път от с. Розино и Клисурска, които могат да се ползват само от автомобили с висока проходимост. За отбелязване е, че по склоновете над мандрата личат следите от пътя през Рибаршишкия проход (1730 м н.в.), който отдавна е изгубил стопанското си значение.

Мандрата се подминава отляво, върви се в северна посока през пасищна заравненост, по която са разставени каменни пирамидки с маркировъчни знаци. След около 400 м се достига вдълбал се в терена ручей с издигната до него еднометрова каменна пирамида и маркировъчен стълб № 19.

Оттук в североизточна посока, по тясна пътека, започва изкачване през откритите южни склонове на главното старопланинско било. Вярната посока е трасирана с 3 маркировъчни стълба и указателни стрелки на самотно борче. Умереният наклон позволява за около 40 мин., считано от мандрата, да се стигне до паметника на Никола Караджов.

Тук, при стръчащите каменни блокове, на 2 май 1876 г., след пожара на въстанието, Панайот Волов, Никола Караджов, Манчо Манчев и Христо Драганов, на път към Троянския манастир са

застигнали от турската потеря. В ожесточената престрелка сред скалите загина Никола Караджов (1841-1876), ръководител на Априлското въстание в Клисурска. През 1955 г. на това място признателните клисурици са издигнали внушителен паметник, откряващ се на характерното странично било – разклонение на близкото главно било.

Непосредствено до паметника е възловият маркировъчен стълб № 15 (1550 м н.в.), от който при снежни натрупвания преходът към х. „Ехо“ е наложително да става вляво по широкия гръб на страничното било, което в северозападна посока извежда до главното старопланинско било (1740 м н.в.) и до означения със стълбове зимен път от х. „Вежен“ за х. „Ехо“.

При безснежни условия от стълб № 15 се продължава по едва очертаваща се пътека в изток-североизточна посока през равен тревист терен, където липсват характерни естествени ориентири. Тук и в следващите открити части на маршрута, за улеснение на туристите са поставени номерирани метални стълбчета, като първото след паметника е с № 14, а последното, намиращо се до разклона хижа „Вежен“/хижа „ЕХО“/Клисурска - с № 1. Тази част на маршрута е обгледна и живописна, с разнообразни теренни форми и растителност. За около 50 мин., почти по хоризонтал, последователно се преминават две ивици букова гора, няколко поточета, открити скалисти склонове с треви, храсти, цветя и билки и обширни, леко наклонени на юг-югоизток планински пасища. Самото разклонение „Вежен“ - „ЕХО“ - Клисурска е означено с указателни стрелки, монтирани на стълб с номер 305 от стълбовата маркировка по маршрут Е-3. Тази номерация се отнася за участъка от х. „Планински извори“ (стълб № 1) до хижа „Ехо“ (стълб № 333).

От стълб № 305 се продължава през м. Горни Ветровити преслап (1580 м н.в.), където има табло за събитията от 1876 г., станали в района, преминава се покрай стълб № 308, където лятната пътека се отделя вляво от зимния път, и след кратко изкачване и прехвърляне на скалисто ребро се достига чешмата „Сладкото изворче“.

Следва подсичане на западните склонове на вр. Юмрука (1819 м н.в.) и незначително изкачване до х. „Ехо“ (1675 м н.в., 1 час).

Целият маршрут, от центъра на Клисурска до хижа „Ехо“, при безснежни условия се изминава за около 5-5,30 ч.

От жп гарата, намираща се в югоизточния край на градчето, са необходими още 15 мин.

При снежни натрупвания е необходимо от стълб № 308 да се изкачи вр. Юмрука (стълб № 320), като придвижването по билния му купол става с повишено внимание над шеметни улеи и висящи на запад снежни козирки покрай маркировъчните стълбове. При слизането по северния му ръб се ползва монтираният въжен парпет.

Инж. Стефан Георгиев
секретар на СТПД
„Академик“, Русе

около 30 м.

Следва полегатото изкачване през млада смесена гора до просторна поляна (50 мин), разположена на характерно за тази част на планината странично било. То свързва орографски вр. Каменица с местния Черни връх и огражда долината на р. Равна от запад-югозапад. Билото се прехвърля покрай побит граничен камък, бетонна пирамидка и маркировъчен стълб и по прокарания през поляната път за автомобили с висока проходимост след около 400 м се достига чешмата Чаталчучур. Тук, в мочурището наоколо, лете цъфти красивата оранжева царичина. От чешмата пътят се спуска през гората до десния приток на кристалната река Равна, в спокойните води на която може да се види играва пъстърва. Равна, както сполучливо са я нарекли клисурици, събира водите си из долинките, набраздили югоизточните склонове на върховете Вежен и Каменица, образува към средната

река Стряма.

Десният приток на Равна се преминава по широк и равен брод, пътят се изоставя, като се продължава по пътека, която след стотина метра излиза на открит терен, начало на обширните високопланински пасища. Върви се покрай самотна сливова туфа, маркировъчен стълб № 23, полуразрушен овчарник от дясно и допълнително разставени каменни пирамидки с маркировъчни знаци. Достига се маркировъчен стълб № 22 (25 мин), поставен непосредствено до брода през левия приток на р. Равна на път,

Б.Р. Ще припомним: туристическата маркировка по маршрута от Клисурска до хижа „Ехо“ е дело на планинари от СТПД „Академик“ - Русе. Начинанието бе подкрепено от отдел „Хижи, маркировка и комуникации“ на БТС и ръководството на Русенския университет „Ангел Кънчев“. Опитни маркировачи и ентузиастични от дружеството се включиха с доброволен труд за обновяването и допълването на трилентовите знаци по цялото трасе за изработване и поставяне на 10 триметрови стълба с бетонно фундаментиране, на 10 еднометрови метални стълбчета, 28 указателни стрелки и 4 информационни табла. За тази година е предвидено поставяне на информационно табло на площада в Клисурска, поставяне на 5 метални стълба за обозначаване на зимния вариант на маршрута от паметника на Н. Караджов до главното било и др.

На стара Испания

Толедо и Сеговия:

Откакто преди повече от две хилядолетия се е появил първият писмен документ за Толедо, цяла кохорта от прочути поети, писатели и художници са черпели безспир вдъхновение от неговия стародавен блясък и чар. А армия от археолози, историци, философи, теолози и всякакви други ерудити от почти всички области на знанието са натрупали грамади от изследвания, водени от неутолимото желание да проникнат в тайните на този многолик град - днес световен паметник на културата. Но нито една книга, дори най-вълнуващата, не може да разкрие онази емоция, която се ражда единствено при личното съприкосновение, с личното изживяване. Защото да се любоваш на Толедо, съвсем не означава само да „прелистваш“ страниците на миналото, колкото и величаво да е то.

Жителите на някогашната имперска столица на Испания се шегуват, че тук има

САМО ЕДИН СЕЗОН – ДЕВЕТМЕСЕЧНА ЗИМА, СЛЕД КОЯТО НАСТЪПВА „АДЪТ“

Сиреч лятото, когато дневните температури надхвърлят 40 градуса на сянка и градчето на Ел Греко, загърбило и без друго светската суета, застива в очакване на романтичните сребристи нощи. Местните хора са свикнали на жарките снопове от небето и знаят как да се предпазват. Но дори и най-чувствителните към жежкия въздух туристи не устояват на изкушение-то да се разходят из лабиринта на тесните стръмни улички и комай само прищълците (стотици хиляди всяка година) плюс периодичният звън на църковните камбани нарушават средновековната тишина.

Пък и Толедо е едва на няколко километра от столицата Мадрид, с която го свързва най-високоскоростното влакче в страната. 16 евро, 27 минути приятен път и... си там. Сред голите скалисти хълмове, огрети до бяло от слънцето, на „кацналия“ амфитеатрално върху един от тях старинен град.

За да може да му се наслади изцяло човек, задължително трябва да го погледне отвисоко, и то от юг, накъдето всъщност „гледа“ градчето. Гледката е неопишуема – като картина, излязла изпод четката и палитрата на класически испански майстор. Опасано в подножието си от реката Тахо, най-дългата на Иберийския полуостров (1200 км), Толедо внушава особено, космическо спокойствие, а може би и лека носталгия по безвъзвратно отминали времена... Едва 10 000 души обитават днес това неоглямо, почти митично пространство, докато през Средновековието са били 50 000. (Сега общо населението наброява около 80 000.) Недалеч оттам, потънали във вечнозелени градини, се намират т.нар. „сигаралес“ – разкошните летни имения на разни богаташи. Местните шушукат, че това са изключително скъпи къщи – преди няколко години, изпреварвайки кризата, една от тях била продадена за 7 млн. евро. Дружелюбни, топли хора, като повечето испанци, толедчани винаги ще ви упътят къде да намерите най-вкусните „тапас“ – типичните тукашни мезета, които да полеее със също тъй типичната чаша с вино сангрия. А колоритни кръчмички тук не липсват – нали е туристически център. Домакините непременно ще ви подканят да опитате и от

ТУКАШНИЯ СПЕЦИАЛИТЕТ – БАДЕМОВ МАРЦИПАН

Парадоксалното е, че лакомството е измислено през някогашните гладни години, а днес се продава доста скъпичко, вероятно поради всевъзможните му сложни, причудливи форми. На една витрина дори е изложен цял замък, измайсторен от сладкото изкушение. Местните гидове задължително ще ви се похвалят с традициите в бикоборството, с арената от преди два века, макар че сега коридата е само по религиозни празници – на Великден и на Успение Богородично. На висок глас ще ви напомнят, че преди 6-7 години местният втородивизионен футболен отбор е разгромил в паметен мач не кого да е, а самия „Реал Мадрид“...

За жителите на Толедо обаче няма по-силен аргумент за гордост от славната му история, чиито отпечатъци са видими с просто око в архитектурното могъщество и изящество. Още с влизането в града ви посреща импозантната стара порта – Пуерта дел Бисагра от XVI в. Наричат я още „Вратата на Алфонсо VI“ – на името на най-известния испански национален герой, отвоювал Испания от арабите. Тя винаги е била най-удобният и главен вход в града, тъй като го е свързвала с обширната Северна долина, местност, наричана от арабските нашественици „Сагра“, ще рече червеникава – заради цвета на земята тук. Фасадата на портата е съхранила почти непокътнат автентичния си облик с подковообразната арка и флоралните орнаменти над нея, с двете си внушителни кули.

За най-красива – образец на хармония и мощ, пък се смята портата „Пуерта дел Сол“, построена в края на XIV в. в смесен християнско-мюсюлмански стил. Впрочем и до днес са съхранени двата старинни моста – християнският „Сан Мартин“ и мюсюлманският „Алкантар“, много-

кратно повреждани от войни и наводнения, но винаги реставрирани в първоначалния си вид.

В ИЗОБИЛИЕТО ОТ ИСТОРИЧЕСКИ И КУЛТУРНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

се открояват две, които са символни за Толедо – музеят на родения тук Ел Греко и главният катедрален храм, граден близо три века с безпрецедентни за времето си мащаби, архитектура и блякав интериор. Към родния дом на великия художник са прибавени още няколко сгради, оформящи музейния комплекс, а точно отсреща е монументът, издигнат в чест на художника. Тук покрай съхранената мебелировка, изящните предмети на изкуството и други ценни вещи ще се насладите и на някои от знаменитите творби на Ел Греко. Негови платна красят и сакристрията на споменатата катедрала наред с картини на Тициано, Караваджо, Ван Дайк, Гоя... Вътре църквата смайва възбуждението с фреските, разкоша, съкровищата, съхранявани и наслагвани през вековете на испанско имперско величие. Не може да се опише с няколко думи, трябва просто да се види – срещу само 7 евро ще си доставите истински празник за окото, а и за душата...

Не по-малко приятни мигове ви очакват и ако равните испански пътища ви отвеждат в Сеговия, още повече че и тя е близо до Мадрид. Този неоглям древен град между две реки също прелива от история още от римско време, от I в., откогато датира и неговият величествен аквадукт, изграден от камъни без спойващ материал. Изумително запазен е, но явно наистина го застрашават бензиновите изпарения на туристически автобуси, щом достъпът им е забранен. Проучвания сочат, че и стъписващият с

размерите, строгостта и непристъпността си замък Алкасар е може би първата по рода си постройка със защитен характер от римско време. Обграден от дълбок като пропасть ров, дострояван през различни периоди, замъкът, както и самата Сеговия, преживява разцвета си при кастилските крале през XV в. Тук в далечното минало се превеждали книги от знаменити арабски автори, като Авицена например, а монархът

АЛФОНСО X СЪЗДАЛ АСТРОНОМИЧЕСКА ОБСЕРВАТОРИЯ

откъдето наблюдавал звездите. Днес пред замъка гали погледа великолепно, грижливо поддържана цветна градинка, в която курсанти от местното висше артилерийско училище понякога при хубаво време слушат лекции. В Сеговия се намира последната готическа катедрала, строена в Испания, а някогашният затвор е превърнат в библиотека. По тесните улички с балкончета от ковано желязо и миниатюрните площадчета е пълно с малки живописни магазинчета за всевъзможни сувенири. Но най-голямата атракция – същински произведение на изкуството, са... фасадите на къщите. До една са покрити със силно стилизирани флорални мотиви върху нежен пастелен фон. Различни орнаменти върху всяка сграда и в удивителна хармония помежду си. Това е „запазената марка“ на Сеговия, както, да речем, писаните къщи са характерни само за Люцерн, Швейцария. Никъде другаде, освен в Сеговия, няма да видите паметник на... добре изпечени малки прасенца върху поднос. Това ястие, сготвено по специална рецепта, е почти ритуално по тези места.

**Таня Кондакова
Толедо-Сеговия
Снимки авторката**

ДАТЧАНИТЕ СА СРЕД НАЙ-ЩАСТЛИВИТЕ ХОРА

Проучване, осъществено от експертни екипи по поръчка на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), обобщава, че датчаните са сред най-щастливите хора на Земята. Авторитетното американско издание „Форбс“, което отразява класацията, мотивирано доказва, че най-малката от скандинавските монархии е истински оазис на спокойствието, сигурността и стабилността, доколкото такъв може да съществува в рамките на глобализирания, напрегнат и динамичен наш свят. Водещи туроператорски компании пък нареждат Дания в първата десетка на европейските държави, предлагащи много и атрактивни дестинации за семеен отпътуване и туризъм. Действително в родината на великия разказвач на приказки Ханс Кристиан Андерсен има много какво да се види и научи. Освен превърналите се в емблематични за страната статуя на Малката русалка в Копенхаген, Елсинор със замък на Хамлет – Кронборг, най-дългата пешеходна зона на Стария континент – Стрьогет, парка на забавленията Тиволи, фонтана Гефион, двореца Кристиансборг или Мраморната църква, кралството предлага ярки образци на средновековната история, култура, изкуство и архитектура. Умело и ненапътно те се вписват в заобикалящата среда, като създават реалното усещане за негласна хармония и приемственост с модерното изкуство и съвременния дизайн. Характерно почти за цялата територия на страната. Тази констатация се илюстрира нагледно особено в Билунд, известен още по света и като столицата на пестроцветния парк „Леголенд“ – мястото, където приказките оживяват. Градът, чието население не надхвърля десет хиляди жители, е разположен на 270 км западно от Копенхаген. Намира се в южната част на полуострова Ютланд и е лесно достъпен по суша, въздух и вода за всички запалени фенове на играчките, носещи световноизвестната марка „LEGO“. Именно тук, в Билунд, през далечната 1932 г. местният дърводелец Оле Кирк Кристенсен основава

МАЛКА РАБОТИЛНИЦА ЗА ДЪРВЕНИ ИГРАЧКИ

Воден от желанието с тях децата наистина да се чувстват щастливи и да се занимават добре, той комбинира думите LEg и Godt (играй добре) и така поставя началото на търговската марка, която с течение на годините придобива световна слава. По-късно предприемчивият Кристенсен се насочва към пластмасата, значително по-евтина от дървото, като идеален материал за играчките си. Той купува през 1947 г. първата преса за формоване на изкуствената съставка в скандинавското кралство, а две години по-късно на бял свят се появява и пилотният

прототип на съединяващите се кубчета от конструктора, създаден от него като занимателна игра за деца. Освен самозадържащите се пластмасови блокчета „LEGO“ започват да произвеждат колички, камиончета, самолетчета, влакчета, замъци, параходи,

работи без прекъсване от 4 април до 25 октомври. Тази година, поради ранните великденски празници обаче обяви, че отваря врати още на 27 март, при това с промоционални цени на билетите. Иначе целодневният билет за възрастни е на стойност 275 датски

крони, което прави около 33 евро, за пенсионери над 65 и подрастващи до 13-годишна възраст цените са наполовина, а за най-дребните – до 3 години, входът е безплатен. Има семейни или двудневни билети, които излизат значително по-евтино, а намаления се предлагат при определени условия и за организирани туристически групи. Хотели и ресторанти наоколо също има в изобилие, както подобава за подобно увеселително съоръжение. Цените може би са твърде дебели за нашето братство, но пък иначе услугите, хра-

ната и напитките са в пълно съответствие с високия жизнен стандарт, на който отдавна се радват поданиците на Н.В. кралица Маргрете Втора.

СЕДЕМ СА СЕКТОРИТЕ

на които тематично е разделен датският „LegoLand“. Първият, наречен Miniland,

(град Легоредо), който влиза в състава на „LegoLand“ през 1973 г. Там изключително точно е пресъздадена обстановката в добрия стар Див Запад. Има достатъчно количество каубои, индианци, златотърсачи, звучи къртър музика. За любители на силни усещания

следния писък на аудиовизуалната техника, където в три и не знам си колко измерен обем се въртят LEGO филми. Тук се намира и DUPLO Land (Страната Дупло), адресирана към най-малките посетители. На площ от 500 кв. м са изградени от легопанелчета селскостопанска ферма, болница и полицейски участък, където безпроблемно и на воля могат да вилнеят малчуганите. Организаторите са

помислили за тяхната безопасност, като дори пътеките, по които малките гости се придвижват от едната до другата атракция в сектора, са направени от специален мек материал, за да не се ударят, ако случайно паднат. Върхът на сладоледа е обаче джаджата, наречена Kidspotter. Тя дава възможност на родителите, които придружават своите деца в атракционния комплекс, да знаят във всеки един момент къде се намира тяхното невръстно отроче. За целта на последното се поставя специална гривна с GPS, така че дори то да се загуби или запилее някъде, може веднага да бъде открито без проблеми от операторите при административна на комплекса, само чрез един SMS. Естествено, немислимо е, дори и при най-добро желание, всички атракции и чудесия, с които е препълен увеселителният парк в Билунд, да бъдат видени в рамките само на един ден. Причината за това е елементарна, защото освен всичко изброено дотук „LegoLand“ предлага на своите гости, които вече гонят бройката от 2 млн. годишно, много интересни експозиции. Някои от тях проследяват създаването и развитието на играта LEGO, други са посветени на старинните механични играчки, изработвани в началото на миналия век, а трети разказват за продукцията на LEGO Group, която предлага широка гама от други занимателни игри, включително и поредица от такива, предназначени за компютърните геймъри-маниаци

Ники Нойски

LegoLand, където приказките оживяват

космически кораби, както и симпатичните малки човечета, които приличат на пирати, викинги, ниндзи, роботи или динозаври. Датчанинът успява да патентова „LEGO“-то в началото на 1958 г., а десетилетие по-късно в родния му град отваря врати увеселителният парк „LegoLand“. Атракционът първоначално бил разположен върху площ от 38 декара, но небивалият интерес към парка принуждава неговите създатели непрекъснато да го разширяват и усъвършенстват. Така към днешна дата той вече се разпростира върху впечатляващите 180 декара, но по всичко личи, че тенденциите за поредното разрастване на площта и атракциите са единствено и само въпрос на време, а не на желание или средства. „LegoLand“ показва на своите гости всичко, което конструкторите и богатото човешко въображение могат да пресъздадат, като използват за строителен материал легопанели с различни цветове, форма и размери, като за целта са използвани между 45 и 60 милиона елементи. Паркът

е изграден още през далечната 1968 г. В него има умалени модели, обикновено в мащаб 1:20, на „Тадж Махал“, двореца на датската кралица, Статуята на свободата, Акропола, Пирамидите и много други архитектурни, културни и исторически шедеври от различни страни по света. Miniland е създаден като една голяма миниатюра (оксиморонът е изключително точен), където и най-малките посетители се чувстват като Гливер в Страната на лилипутите. Следващата спирка е в сектора LEGOREDO Town

се предлагат разходки с кану по буйнотечащи, но добре обезопасени канали, а специално влакче води жадните за приключения и злато жапачи в копие на Клондайк. Pirate Land, или Страната на пиратите, влиза в състава на парка през 1990 г., а през 2008 към нея е създаден и атракционът Пиратската лагуна. Преживяванията тук са интересни и многобройни, свързани с различни истории и приключения от епохата, когато смели мъже, плаващи под пиратския флаг, известни като „Веселия Роджър“, са били господари на моретата и океаните. Аналогични са и емоциите в Knights Kingdom (Рицарското кралство), присъединена към парка през 1997 г. Замъци, дракони, доблестни рицари, звук, светлина и естествено много народ. Същата картина се наблюдава в Adventure Land (Страната на приключенията) и супермодерния LEGO City. Imagination Zone (Секторът на въображението), който, както предходните два, е създаден в началото на новото столетие, предлага киносалони, оборудвани с по-

„Гърлото на дявола“ с над 700 000 туристи

На границата между Бразилия и Аржентина се намира едно от най-свежите и приказни кътчета на планетата, а именно районът на водопадите Игуасу. Те са част от резервата Игуасу (в превод „Голяма вода“), който е сред най-обширните в цял свят. Уникалната природна забележителност се е формирала преди 120 милиона години и се състои от 275 водопада, простиращи се на ширина 2,7 км. Според местна легенда, тогава Бог е „насякъл“ река Игуасу, защото неговата възлюбена Наипи, за която смятал да се ожени, избягала със смъртния си любовник Тароба. Най-известният водопад в системата е „Гърлото на дявола“, наречен така заради изливащата се от три страни вода. Неговата ширина е 150 метра, като

именно той бележи границата между Бразилия и Аржентина. Туристите имат възможност да го доближат с лодка и да видят сивкавата мъгла, образувана се от мощното падане на водата. Ежегодно водопадите Игуасу привличат над 700 хиляди туристи от цял свят, което ги превръща в един от най-посещаваните обекти в Южна Америка.

Когато условията са благоприятни, шумът от падането на водата се чува на разстояние 20 километра. В зависимост от сезона броят на водопадите се увеличава до 300 или намалява до 150, по време на сухите периоди. 1978 г. е паметна за всички местни, тъй като тогава водопадите пресъхват напълно за цели 28 дни вследствие на невиджана суша.

Национален туристически поход "По стъпките на Георги Бенковски от Оборище до Костина", 21-25 май 2010 г.
(25 години от началото на ежегодното провеждане на похода – 1985 г.)

ПОСЛЕДНИЯТ ПОЛЕТ НА ХВЪРКОВАТА ЧЕТА

Това е най-голямата конна бойна сила по време на Априлското въстание от 1876 година. Създадена по идея на Апостола и войводата Георги Бенковски, четата лети от село на село, за да подпали въстанието и да повдига духа на българите. На юг достига до гара Белово, където към четата се присъединяват неколцина далматинци от работниците по железницата, един немец и единствената жена в четата – българката Мария Иванова-Сутич. На

134 години от Априлското въстание

укрепения въстанически лагер на връх Еледжик на връщане се известяват, че Панагюрище е нападнато от турците, и бързо тръгват натам. На 2 май (стар стил) осъхват над града на връх Лисец и виждат страшната картина на погрома и пожарите. Пред трагичната картина на стореното от него в Тракия, потресен и сломен, Бенковски изрича своите пророчески думи: „В сърцето на тиранина аз отворих такава люта рана, която никога няма да заздравей!“

Четниците разбират, че

са безсилни да помогнат тук, но изпълняват клетвата си и продължават борбата. Войводата разпуска четата и призовава: само който желае да тръгне с него. Около 75 души поемат на север към Балкана, където вярват, че каленият хъш Стефан Стамболов е успял и в Търново въстанието е победило. След десетдневното скитане из суровия, дъждовен, снежен и пълен с башибозуци и предатели Балкан четата окончателно се разпада. А останалите четирима – Бенковски, отец

Кирил, Захари Стоянов и Стеф. Далматинец, са предадени и посрещнати от засада на река Костина в Тетевенския Балкан, където войводата загива на 12 (25) май. Днес тук има скромнен паметник и всяка година на 25 май признателните българи се прекланят пред подвига и саможертвата на мъчениците за Свободна България.

Из историята на Националния туристически поход Идеята за прослава на този свещен последен път на четниците е доста ста-

ра, но чак през 1952 година експедиция с ръководител Павел Делирадев преминава по маршрута и го уточнява, включително и чрез живи още свидетели, по „Записките“ на З. Стоянов и други спомени на участници. През юли-август 1954 година се организира и първият масов туристически поход. През следващите години се провежда юбилейни годишнини или инцидентно.

От 1985 година е положено началото на ежегодните походи, винаги по

едно и също време – 21-25 май. Инициатори и основатели са туристическите дружества в Панагюрище, Пирдоп, Етрополе и Тетевен със съдействието на БТС и БФТ. Дружествата се редуват в организацията и ръководството на похода, като тази година е ред на ТД „Паскал“ - Пирдоп. Сега в похода участват туристи от цялата страна и проявата става национална.

Подготвил: Дойчо Иванов, многократен участник в похода.

Тел. 088/ 635 35 19, e-mail: doicho54@abv.bg

ТУРИСТИЧЕСКИЯТ МАРШРУТ

21 май, петък
ПАНАГЮРИЩЕ – събиране на участниците до 11 часа на площада. Местността Оборище – хижа „Сакарджа“ (нощувка).

22 май, събота
Хижа „Сакарджа“ – село Петрич – хижа „Чавдар“ (нощувка).

23 май, неделя – хижа „Чавдар“ – хижа „Стражата“ (нощувка).

24 май, неделя – хижа „Стражата“ – с. Ямна – с. Черни Вит – Тетевен (нощувка)

25 май, понеделник – Тетевен – с. Дивчовото – м. Боатин – м. Костина. Участие в тържествата на лобното място на Георги Бенковски и финал на похода.

ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ЗАЯВКИ:

Илия Лилев - ръководител на похода, тел. 07181/ 50-51; 087/ 715 16 28

Дойчо Иванов, тел. 088/ 635 35 19; E-mail: doicho54@abv.bg

Информация: ТД „Бунай“ – Панагюрище

Тел. 089/ 504 34 08 – заявки за нощувки на 20 май в Панагюрище.

Цанко Нинов – секретар на ТД „Етрополски турист“

Тел. 089/ 671 52 55
Георги Велев – секретар на ТД „Вежен“ – Тетевен

Тел. 088/ 754 83 41; 089/ 671 52 82

50 години от първия туристически поход на ТД „Руен“ – Пловдив,

В ЧЕСТ НА 2 ЮНИ

В края на месец май 1960 г. председателят на ТД „Руен“ – Пловдив, отличният планинар и добър туристически деятел Бернард Петров Луков организира и провежда шестдневен туристически поход в Родопска планина. Походът се провежда в чест на 2 юни, Деня на Ботев и загиналите за свободата на България, като в него участват двама изяви туристи от Пловдив, между които чичо Ханс Ковачев, Стефан Стамболиев – аптекари, отлични планинари и опитни водачи. Те разказваха легенди и правеха географско описание по време на всяка почивка. Походът преминава по следния маршрут: Пловдив – Перушица – Брацигово – Пещера – Батак – връх Калъч борун – връх Баташки снежник – Фотински водопад – с. Михалково – с. Чурково – Модърската пещера – хижа „Персенк“ – местността Мезар гидик – връх Персенк (2091 м) – манастира Бяла черква – хижа Здравец – местността Копревките – хижа „Руен“ – с. Яврово – манастира „Св. Кирик“ – Асеновград.

Преминавайки по този маршрут, походниците посещават селищата Перушица, Брацигово и Батак, въстанили против турско робство през

Руенци във времето

месец април 1976 г. и жестоко потушени от турците. Туристите посещават историческите музеи и църквите в трите селища, слушат беседите на музейните работници и отдават почит на загиналите през Априлското въстание от 1876 г. Посещават и разглеждат построената и работеща вече подземна ВЕЦ „Батак“. Изкачват и двата съседни върха Калъч борун (1957 м) и Баташки снежник (2082 м), любуват се на красотите на Фотинските водопади, посещават изворите на прочутата михалковска вода. По Римския път достигат седловината Мезар гидик. Там през Балканската война от 1912 г. са загинали български войници, атакували укрепените позиции на прохода срещу отстъпващата турска армия. Отдадена е почит и на загиналите руенци през 1944 г. Изкачват първенеца на Родопска планина – връх Персенк (2191 м). След едноименната хижа, през местностите Митницата, Хаджийца, Башмандра и Бяла черква, пристигат на хижа „Здравец“, където нощуват.

Последния ден маршрутът на походниците върви по стъп-

ките на Апостола на свободата Захари Стоянов, описани в неговите „Записки по българските въстания“. Апостола тръгва от Станимашкия манастир „Света Неделя“, минава през Станимака (днес Асеновград), с. Яврово, където основава революционен комитет. Пътят му продължава на запад, минава под връх Руен, връх Карамандра (Копревките), връх Суши котел, с. Дедево. После Захари Стоянов отива в съседното село Бойково, където не успява да организира революционен комитет. От с. Бойково се отправя на север за с. Сотир (Храбрино), където е имало изграден революционен комитет и в селото е била барутничницата на IV революционен окръг. Младешките от с. Бойково са го настигнали по пътя, за да му се извинят за поведението на селските чорбаджии, и го канят пак да дойде в с. Бойково, за да създадат революционен комитет само от младежи.

Този ден походниците тръгват на изток по стъпките на Апостола. От красивата местност Копревките, на източния склон на вр. Карамандра, се открива отлична панорама на

изток и на юг. В непосредствена близост се вижда връх Руен, долината на река Луковица, а в далечината връх Безово, връх Червената стена и резерватът Стената над Бачковския манастир, както и билото на Радъвова планина. Тук, на Копревките, походниците отдават почит на загиналите руенци. Походът продължава на изток, минава през хижа Руен, параклиса „Св. Илия“, село Яврово, манастира „Св. Кирик“ и завършва в Асеновград.

Руенци продължават традицията, като всяка година се организират и провеждат този поход. Маршрутът се актуализира според новопостроени-

те хижи и стопански обекти, организацията се подобрява, участниците в похода се увеличават многократно. Походът става национален, идват организирани групи туристи от цялата страна. Няколко години в похода участват и групи от по 5, 6 до 10 туристи от Полша, Чехославия, Югославия, Унгария, ГДР и Русия.

През юбилейната 2010 година сдружението „Памет и бъдеще“ ще организира и проведе традиционния юбилеен поход за 50-и пореден път!

Антон Тошев, член на ЮТС, секция РУЕН на клон Родопи – Пловдив, от 1940 г.

31/05/2009

Човек се ражда в пелени и постели, но после вижда тревичките, полянките, рекичките, камъчетата в тях, горите с хълмовете, планините. Те са някак си далече, огромни и непривични. Но когато нозете укрепнат и разбираш, че можеш да ходиш и успешно да се завръщаш в дома си, при огнището, ти разбираш, че планините са от същия този свят, но всичко в тях е по-голямо. По-голяма е красотата, но по-голяма и опасността. По-големи са животните, които са там. По-големи са законите, които владеят там. Установяваш, че законите на ниското са част от тези закони, властващи в планините. И виждаш орлите, птиците, които живеят горе, стрелващи се в небето, но прибиращи се в гнездата си до върховете, и нещо се събужда в теб, нещо сродно в тях и техния полет и техния живот в синьото небе. И скалистите планини. И ти тръгваш!

Това е тягата, която ни тегли нас, туристите, планинарите, читателите на вестник „Ехо“. Все напред

Защо съм с В. „Ехо“

Вероятно повечето от вас, софиянци и гости на София – туристи, са го виждали. Това е нашият човек на „Алеко“. Нашият човек по автобусните спирки за Витоша и в последна сметка - най-ревностният разпространител на изданието поне в последните 50 години. Сиреч, от неговото създаване до днес. Нещо повече – неотдавна Радослав

Главчев ни представи стар брой, в който невръстната му дъщеричка е рекламно лице и разпространител на любимия туристически вестник. Днес тя е студентка в Магруд и продължава да го чете... А въпросът в заглавието звучи почти реторично, защото отговорът на автора е: „Защото не мога без „Ехо“.“ Което обобщава със следващия текст.

ПОДРЕДЕНО. И ти викаш: Ехооо. Задавали ли сте си въпроса какво значи думата ЕХО? Отговорът е много прост, като отворите гръцко-български речник. ЕХО е глаголет ИМАМ. Разбира се, има мит, че Ехо е нимфа, а младежът я вика, за да й каже, че още я обича, че още я ИМА в сърцето си. При нас това е възгласът на човека, който е съпричастен с това нещо огромно и голямо, наречено природа.

Майка ми още в 1932 г. е станала планинарка и имаше в библиотеката много туристическа литература, вестници, списания. Баща ми мечтаеше с двамата си синове да обиколи Рила, както я е обикалял като студент. От основаването на вестник „Ехо“ през 1959 г., аз станах председател на ученическо туристическо дружество с 500 членове. Членският внос тогава бе 10 ст. за година, или един хляб. 10 стотинки за възможността да спиш с намаление по хижите, да пътуваш със 75 на сто намаление по влака и всяка туристическа хижа да ти бъде и дом, защото там имаше същите като теб хора, влюбени в природата и планините. Обществото

се изгражда на еднакви ценности, почитани от неговите членове, когато хляб, вода синева, истина е едно за мен и теб и ние сме едно общество, както сме едно общество и с орлите, с канарите и клена, с мурите и елите. И започвате да си говорите на вашия си език, и си разказвате истини и притчи, разбирате уроците, които ви се преподават, и те отмихват наслояванията и прахта. Орфизмът е това. Някои питат: имало ли е Орфей? Как да им обясня? И започвам просто: Виждаш ли – това е гора. Той казва – виждам – Гора! Е, добре! А знаеш ли, че на полски език се казва ГУРА, а на руски и старославянски е гор? А пък на гръцки е само ОР. Е, сложили са му и едно ОС, за окончание, а са измислили и думата ВУНО, защото планината буци. Има и думата – фенер от фе - светлина. И става ПЛАНИНСКА СВЕТИНА – ОРФЕЙ. Но там долу, по Егея, заговорили за един Орфей – певец и жрец. А тук всеки втори човек е бил Орфей. Както и сега – всеки втори е влюбен в планините и вика: „Ехооо!“ Има и обич към природата, към истината, към хармонията, към... Бог.

Радослав Главчев

Посрещнаха пролетта с веселие

Пролетният бал на ТД „Еделвайс“ – София, и хор „Планинарска песен“ се проведе в ресторант „Форум“ в Националния дворец на културата. Присъстваха над 100 души. За първи път традицията беше нарушена, като балът не се проведе на хижа в планината.

Това обаче не попречи на настроението. Секретарят на дружеството Снежана Жечкова поздрави присъстващите с настъпването на пролетта. Часове наред не стихнаха планинарските песни, хора и танци. За празничното настроение допринесе и раз-

влекателната програма, подготвена от туристите. Както винаги, в центъра на веселието бе неуморимият Никола Добрев, който зареждаше с енергия и настроение присъстващите. Всеки получи от семейство Добреви картичка с цветя и бонбон, изработени от самите тях.

Соб. инф.

ЮБИЛЯРИ

Дългогодишният туристически и спортен деятел, страстният планинар и пътешественик **Димитър Луканов** от Пловдив, зам.-председател на БФТВ, навърши 75 години.

Честито!

Да си жив и здрав, Насим

В почивните и празнични дни мнозина от посетителите на витошката хижа „Септември“ са виждали в столовата добре екипиран, нисичък, слаб, но жилив турист, видимо на пенсионна възраст. Хиждарите Фани и Трайчо често се обръщат към него с „Несимчо“.

На 9 матр т.г. Несим Леви навърши 94 години. По-рано е бродил из Родопите и Стара планина, но сега вече по понятни причини – само по Витоша. Въпреки че годините му не са малко, когато няма сняг, се качва пеша от Княжево или Владая, дори до хижа „Еделвайс“. Естествено, слизането също е пеша. Зимата ползва маршрутка до „Златни мостове“, а ходенето е до хижите и надолу.

Да си жив и здрав, Насим, и да те срещаме по витошките хижи и пътеки още дълги години!

От приятелите туристи

Топлото облекло е на първо място по необходимост за всеки турист и планинар

Уважаеми читатели на вестник „Ехо“, драги туристи, колеги,

Топлото облекло е на първо място по необходимост за всеки турист и планинар.

БТС има десетки хиляди организирани членове, които бродят в планините на България.

Ръководството на БТС, след проведен разисквания с туристическите дружества по места, поде инициативата всички негови членове, които отдавна

носят идеята на Алеко в сърцата си, да покажат своята принадлежност към БТС и организираното туристическо движение чрез специално поръчани дрехи за планина, които с гордост да носят при преходите си из красивата ни Родина.

Възползвайки се от опита на сходни планинарски организации в Австрия, Германия, Чехия и др., а също така, изхождайки от традициите на туристическото движение в България, ние ви предлагаме производството на наша българска фирма, която е утвърдена и на международния пазар.

На първо време, можем да започнем с поръчка на универсалните суитчери, окомплектовани с тениска, при следните цени и условия:

Суитчер - шал-яка с бродерия „Еделвайс“ и допълнителен вътрешен джоб – 18,00 лв./бр.

Тениска, черна, с печат знакът на БТС – 4,00 лв./бр.

Всички цени са с включен ДДС.

Договорените цени са на база голямата заявка, която организира ръководството на БТС с цел поевтиняване на облеклото. Поръчките за закупуване на екипировката се правят в туристическите дружества, членове на БТС, като се посочи съответният размер и бройка, също и имената на лицата, направили заявката. Обобщената информация да се изпрати в СС на БТС – София, бул. „В. Левски“ № 75.

"Напред! Към висините на планините, към висините на духа! Напред! Към слънцето, към лазура – към духовната чистота, към общението с бога!"
Алеко Константинов

Алековото движение

Всеизвестен е фактът, че на 27 август 1895 г. на витошкия Черни връх по инициатива на Алеко Константинов е основан Клуб на българските туристи. Това слага началото на организираното туристическо движение в България. А 15 години по-късно, през 1910 година, в Пазарджик е учредено туристическо дружество „Славееви гори“. През 1927 г. дружеството е преименувано в „Белмекен“, а 30 години по-късно името му вече е „Алеко“.

Дати от историята на туристическото дружество „Алеко“, Пазарджик:

- юни 1910 година – учредяване на ТД „Славееви гори“;
- 7 ноември 1919 година – основан е Юношески туристически съюз „Марица“ – Пазарджик;
- 1922 година – начало на организираното туристическо честване паметта на Алеко Константинов, убит на 11 май по пътя Пещера – Пазарджик;
- 1927 година – възстановяване на туристическо дружество „Славееви гори“ и преименуването му в „Белмекен“.

През 1933 година е открита хижа „Панайотов“ на вр. Белмекен. Пазарджишките туристи участват с доброволен труд и парични дарения. Подаряват и лодка за спорт и увеселения по езеро Белмекен.

- 1945-1947 година – правят се опити от изявени туристи, като Тодор Барлиев и Васил Шантов, да се съживи дейността на туристическото дружество;

ство;

- 1947-1957 година – туристическото дружество преминава към спортно дружество „Чавдар“;
- 26 юли 1957 година – възобновено е туристическото дружество в град Пазарджик с името „Алеко“;

- 1958 година – първи национален туристически събор в местността Юндола – домакин е туристическо дружество „Алеко“;
- 1959 година – дружество „Алеко“ дава развитие на спорта „туристическо ориентиране“, 1960 година – „алпинизъм“;

- 1964 година – откриване на хижа „Добра вода“, 1965 – хижа „Еледжик“, а по-късно и на хижите: „Техеран“, „Равно боре“, „Милеви скали“, „Кладова“;
- януари 1983 година – създава се хор за туристически песни „Родопски звън“ с диригент Борислав Стефанов;
- 1983-1990 година – дружеството работи усилено и наградите не закъсняват: републикански шампиони по ориентиране – за Пазарджик вече се говори като сила в ориентирането; Клубът по алпинизъм прави няколко експедиции в страната и чужбина; пешеходният туризъм е в разцвет – екскурзионни летувания, щафетни обиколки по върховете на България, най-много участници в 700 км поход Ком-Емине и др.

- 1990-2002 година – започват трудните години на прехода. ТД „Алеко“ успява да се задържи благодарение на ентузиазма и помощта на стотиците туристи в Пазарджик;

- 2002-2005 година – туристическо дружество „Алеко“ свива безкрайно много

го дейността си, но оцелява и започва съживяване и възход. Името на Пазарджик отново започва да се чува в състезанията, - 2005-2009 година – през последните години ТД „Алеко“ отново твори история.

Най-активна дейност развиват клуб „Пешеходен туризъм“ и клуб „Маратон“. През 1986 година се поставя началото на туристическия маратон „Алеко – 100 км за 24 часа“. Оттогава в продължение на 19 години ежегодно около датата 11 май – деня на гибелта на Алеко, се провежда нощният маратон „Алеко“ с поне 80 участници от цялата страна. Нашите маратон-

ци участват активно и печелят награди от всички останали туристически маратони в страната и в чужбина.

В ТД „Алеко“ има създадени клуб „Ветерани“ и клуб „Младеж“, които също развиват активна дейност. Съобразяваме се с новите условия и се опитваме да работим с хората по интереси, като това определено носи резултат.

Възражда се дейността на клуб „Ориентиране“ и с помощта на много млади хора се надяваме да достигнем предишните високи резултати.

Клубовете „Воден“, „Ски“ и „Коло“-туризъм също крият голям потенциал и развиват оживена дейност.

Въпреки трудните времена, свързани с недостатъчни средства и база

в Пазарджик навърши век

за развитие, въпреки кризата туристическо дружество „Алеко“ оцелява и все още работи добре.

Много са хората в нашия град, които обичат природата и са готови на всичко, за да я запазят и да търсят съприкосновение с нея!

ПРОГРАМА ЗА ОТБЕЛЯВАНЕ НА 100-ГОДИШНИНАТА

21 април – тържествен концерт в зала „Маестро Г. Атанасов“, гр. Пазарджик, с участие на туристически хор „Родопски звън“, детска вокална група „Кала“, градски хор „Лира“, младежката струнна формация, трио „Симпатия“, градския мандолинен оркестър, изпълнения на гайдара Светльо Жилев и др.

11-16 май – Алекова седмица с няколко традиционни прояви: градска изложба от снимки

на туристи, членове на ТД „Алеко“, литературно четене, посветено на Алеко Константинов, спортен празник за ученици в местността Добра вода, традиционна среща на туристи ветерани на хижа „Добра вода“, Национален туристически маратон „Алеко – 100 км за 24 часа“, демонстрация на алпийска техника по стената на сградата на община Пазарджик. Завършване на седмицата с общоградско честване с участие на гости от страната и чужбина и с поднасяне на цветя и почит на паметника на Алеко.

9 юни – тържествено Общо събрание на ТД „Алеко“, Пазарджик, с награждаване на най-активните туристи.

14-18 юли – национален туристически поход

„По пътя на Апостола на свободата“ – Пазарджик – Панагюрище – Копривщица – Старосел – Хисаря – Войнягово – Карлово.

Юли, август и септември – едномесечни и двудневни туристически походи, свързани с покоряване на 10-те планински първенци.

30 октомври – честване Деня на будителя с ученици и посещения на родния град на Алеко – Свищов, съвместно с ТД от страната.

11 декември – приключване на 100-годишното честване с областен семинар и коледно тържество на хижа „Добра вода“, съвместно с ТД „Купена“ – Пещера, ТД „Бунай“ – Панагюрище, ТД „Острец“ – Юндола и др.

Каним всички туристи от страната да участват в проявите на ТД „Алеко“. Пазарджик ви очаква с гостоприемството на тракийци и със зелената и спокойствието на Родопите.

Очакваме ви!

Ирина Харалампиева, секретар на ТД „Алеко“, Пазарджик

КАЛЕНДАРЕН ПЛАН НА БТС

Календарен план на БТС

Април – май

Национални инициативи

България -100 НТО – януари-декември, НОК на движението

Национално движение „10-те планински първенци“ – януари-декември, НОК на движението

Национално движение „Опознай родния край“ – януари-декември, БТС, МОМН, МФВС, МК, ТД

Национални прояви

Национален женски поход „Пролет 2010“ – април, Родопи, БТС, ТД „Шипка“ – Пловдив (за контакти: 0882 966 407)

Национален поход „Копривщица – Оборище“ – 29 април – 5 май, Средна гора – БТС, ТД „Черни връх“ – София

Национален поход на туристите ветерани – април, БТС, БФТВ, КТВ

64-и Национален туристически поход „По пътя на Ботевата чета“ – Козлодуй – Околчица – 27 май – 2 юни – БТС, МОМН, ТД „Веслец“ – Враца

Прояви за учащите се

„Движи се и победи“ – пролетна кампания за деня на предизвикателството – март-април, Велико Търново, ТД „Трапезица 1902“ – Велико Търново

Пролетен спортно-туристически празник за ученици – май-юни, Витоша – БТС, СО

Хижа „Синаница“ в Пирин стана на 30

„Синаница“, една от най-високоразположените хижи в Пирин, изпълни три десетилетия. Строителството ѝ започва през 1978 г. и завършва през 1979 г. Точно тогава, по случай 100-годишнината от Кресненско-Разложкото въстание, някогашното село Гара Пирин получава статут на град с име Кресна.

Хижата е живописно разположена на 2188 м н.в. над северния бряг на разпъкналото синьо-бели вълни Синанишко езеро. Тук обаче не само тази езерна чудесия примамва очи и дух, защото кристалната му вода е изпълнила една причудлива чаша със скални околности, над които се вдигат върховете Синаница (2516 м) и Момин връх (2480 м). Чудни са гледките от тях: на юг се тъмнеят в гори Беласица и Славянка, на запад се въздигат Огражден, Малешевска и Влахица планина, на север блещат ридовете на Кресненския пролом, а от изток се редят върховете на най-дивната част на плани-

ната – Северен Пирин.

Хижата носи името на вр. Синаница, където повтарят още и р. Синанишка, Синанишки циркус, Синанишкото било и Синанишкото езеро.

Изградена е по проект на арх. Румен Бахаров. Тя е двуетажна, на гостите се предлага туристическа столова с 30 места, кухня, осигурява 50 легла. Има баня, осветява се с агрегат. Стопанисва се от ТД „Синаница-2000“. За обслужването ѝ (от 1 юли до 30 октомври) се грижи дългогодишният хижар Васил Андонов. През другото време на годината служи като заслон на самообслужване. Има аптечка и други необходими материали за оказване на бърза медицинска помощ.

Посетителите на х. „Синаница“, колкото и да са уморени, рядко пропускат да не изкачат върховете Синаница и Момин връх. Тук има любими места и за алпинисти със стени за катерене от различни

категории. Най-удобният изходен маршрут е от Кресна (8 ч). Той тръгва по шосето от южната част на града и достига до м. Върбите (18 км), откъдето пак по шосе се отива до водовлива на р. Синанишка (8 км). Следва маркирана пътека край реката, която излиза в м. Ленище, подсича склоновете на рида Орлето и след около 2 ч пътуване се стига до хижата. Оттук пък могат да се предприемат излети по маршрути до х. „Яне Сандански“ и леговицето „Попина лъка“ (6 ч.), през Спано поле и Бъндеришка порта до х. „Вихрен“ (4,30 ч.), а също и до заслон „Спано поле“ и х. „Беговица“. Еднодневни излети могат да се правят из циркусите Георгиевски, Влахински и тамошните групи езера, както и по върховете Георгиевца, Муратов и Вихрен.

При нужда и за контакти: 0887/494 915 и 0896 /798 040

Борис Сандански
гр. Кресна

Гъбите

ПРЕЗ ПЪРВИТЕ СЕДМИЦИ на пролетта можем да очакваме следните видове гъби: Печурка (торница), ливадна печурка - **Внимание:** Отровен двойник е зелената мухоморка; Челядинка, порцеланова копринка, майска гъба. През пролетта се появяват още обикновената масловка, пумпалката, конична-

та пумпалка, полусрасналата смръчула, мастилената копринка и др.

Рецепти Супа от челядинки с киселец.

Продукти: 500 г гъби челядинки (без пънчета), 1 ч. чаша сухо бяло вино, глава кромид лук, 1 морков, две яйца, по 50 г краве и растително масло, 2 лъжици брашно, черен пипер, копър и сол на вкус.

Приготвяне: В растителното масло се запържват нарязани-

те гъби, морков, глава кромид лук и брашното. Заливат се с виното и пет чаши вряща вода. Добавя се черен пипер и сол на вкус и се вари 30 мин. След като се свали от огъня, в супата се поставя кравето масло и се застроява с две яйца. Поръсва се със ситно нарязан копър и се подправя с лимонов сок. Поднася се топла с крутончета (пържени хлебни кубчета).

Майска гъба с ориз на фурна

Продукти: 300 г майска гъба, 2 ч. ч. ориз, по 60 г краве масло

и кашкавал, 1 глава кромид лук, 6 ч. ч. бульон от гъбите, сол, черен пипер, копър и магданоз.

Приготвяне: Гъбите, измити и нарязани на парчета, се варят 30 мин. в подсолена вода. В тавичка с маслото се запържва ситно нарязаният лук, докато добие златист цвят. Добавя се измитият ориз и се запържва, докато стане стъклен. Сварените и извадени от бульона с решетъчна лъжица гъби се смесват със запържения лук и ориз. Добавят се, прецедени през цедка, 6 чаши от бульона

(ако не е достатъчен, се добавя топла вода).

Поръсва се с черен пипер, ситно нарязан копър и магданоз. Пече се в умерена фурна, докато изври бульонът. Тогава поръсваме с настърган кашкавал и печем още 5 мин.

Топлинната обработка да трае минимум 30-40 минути.

Ястията от гъби да не се съхраняват в метални съдове.

Иван Петров

КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Местност в Северен Пирин, ски център. 12. Учебен център за планински водачи в Рила. 18. Вещина, ловкост, похват. 19. Река и департамент във Франция. 20. Голям поток. 22. Наше месечно списание. 23. Астронавт от САЩ. 24. Малки планети в Слънчевата система. 26. Дребни хищни риби в реките на Южна Америка. 27. Другото име на Троя. 29. Родоначалникът на римляните. 30. Река във Франция. 32. Ловна хижа на цар Фердинанд в Рила. 33. Река в Русия, вливаща се в езерото Байкал. 34. Френски курортен град в Ривиерата. 36. Първата наша ВЕЦ, построена от частни предприемачи. 37. Английски писател - "Развейте още знамена". 39. Марка наши електронни калкулатори. 42. Осъдителен недостатък. 43. Група от седем езера в Рила, национален туристически обект. 49. Музикална нота. 50. Австралийски двуутробни мечки. 52. Марка наши стари радиоапарати. 53. Кози върби. 54. Пъкъл, преизподня. 55. Малък капан. 58. Тракийска племенна общност в югоизточна Тракия. 59. Френски композитор, професор (1842-1912) - "Манон", "Таис". 60. Град във Франция. 61. "Мис България - 2003". 62. Наша ВИГ. 65. Френско краве сирене. 66. Населението на Иран. 67. Древното име на Талин. 68. Наш писател и драматург (1929-1978) -- "Задочни репортажи за България". 70. Езеро в Ейре. 71. Марка корейски автомобили. 72. Река и област в Конго. 73. Село в Шуменско. 76. Мазе. 77. Дребна черноморска риба. 80. Зрителен орган. 82. Подвижна преграда. 84. Един от месеците. 87. Големи морски раци. 88. Малоазиатска богиня на плодородието. 89. Хардал. 91. Горни мъжки дрехи. 93. Белорък гибон. 95. Американски маймуни

с бради и бакенбарди. 96. Джип на СУЗУКИ. 98. Мюзикъл от Ричард Роджърс и Оскар Хамардей. 100. Свещена китайска книга. 101. Индиски актьор и кинорежисьор - "Бродяга". 102. Жертвеници. 103. Голяма неотровна тропическа змия.

ОТВЕЧНО: 1. Национален туристически обект - историко-археологичен резерват в Шумен. 2. Голям поземлен имот. 3. Летец, авиатор. 4. Скреж. 5. Герой от филма "Шербургските чадъри". 6. Лека алуминиева сплав, прилагана в самолетостроенето. 7. Развалини. 8. Звезда от съзвездието Бик. 9. Завод за порцеланови изделия в Елин Пелин. 10. Лекарствен препарат - извлек от люти чушки, прилаган при ревматични болки. 11. Солови откъси от опери. 12. Тънка подпокривна греда. 13. Река, град и езеро на остров Хокайдо - Япония. 14. Растително масло за готвене. 15. Марка шведски автомобили. 16. Шахматна фигура. 17. Лечебно растение от семейство сложноцветни. 21. Героиня на Йордан Йовков - "Песента на Солвейг". 22. Възмездие за извършено престъпление. 23. Наша рокгрупа. 25. Филм на Федерико Фелини. 28. Исторически връх във Врачанската планина. 31. Имената на френски писател и общественик деец (1873-1935) - "Яснота". 35. Роман от Алексей Толстой. 38. Село в Софийско. 40. Лазерни локатори. 41. Тестен сладкиш; кейк. 42. Пъстрокрило насекомо. 44. Дателен падеж. 45. Меден духов музикален инструмент. 46. Наша река. 47. Герой на Йордан Йовков - "Елка". 48. Наша състезателка по шорттрек. 51. Тояжка със заострен връх за подкарване на добитък. 54. Ароматно вещество, добивано от кашалот. 56. Еднакви съгласни букви. 57. Източни владетели. 63. Рядък зелен минерал. 64. Фотографски проявител.

68. Индианско племе в Северна Америка. 69. Френски естраден певец - "Изабел". 71. Драскотини. 74. Наша драматична актриса (1896-1955). 75. Тънък метален лист за украса и опаковка. 78. Химически елемент - задушлив газ. 79. Град в Конго. 81. Единица за еквивалент на ядрен взрив със сила 1000 тона. 83. Роман от Йоко Ота. 85. Австрийската осведомителна агенция. 86. Унгарски поет (1817-1882) - "Толди". 90. Изкуство (книжно). 92. Географски нос. 94. Наш сорт домати. 97. Просякът от "Одисея". 99. Герой на Бертолд Брехт от едноименна пиеса.

ОБЯВА

Управителният съвет на туристическо дружество „Васил Левски“ – Карлово, на основание чл. 26, ал. 3 от ЗЮЛНЦ, свиква Общо отчетно събрание на дружеството на 23.04.2010 г. от 18,00 ч. Събранието ще се проведе в залата на Военния клуб, Карлово, при следния

Дневен ред

1. Отчет на Управителния съвет на дружеството за едногодишната му дейност. Доклад на Контролния съвет.

2. Приемане бюджета и щата на дружеството за 2010 г.

При липса на кворум на основание чл. 27 от ЗЮЛНЦ Общото събрание ще се проведе същия ден с един час по-късно, на същото място, при същия дневен ред.

Председател: Д-р Моллов

ОБЯВА

На основание чл. 26 от ЗЮЛНЦ Управителният съвет на ТД „Добротица“ свиква Общо събрание на дружеството, което ще се проведе на 13 май 2010 г. от 18 00 ч. в училище „П. Р. Славейков“, гр. Добрич, при следния

Дневен ред

1. Отчет на УС за дейността на дружеството през 2009 г.

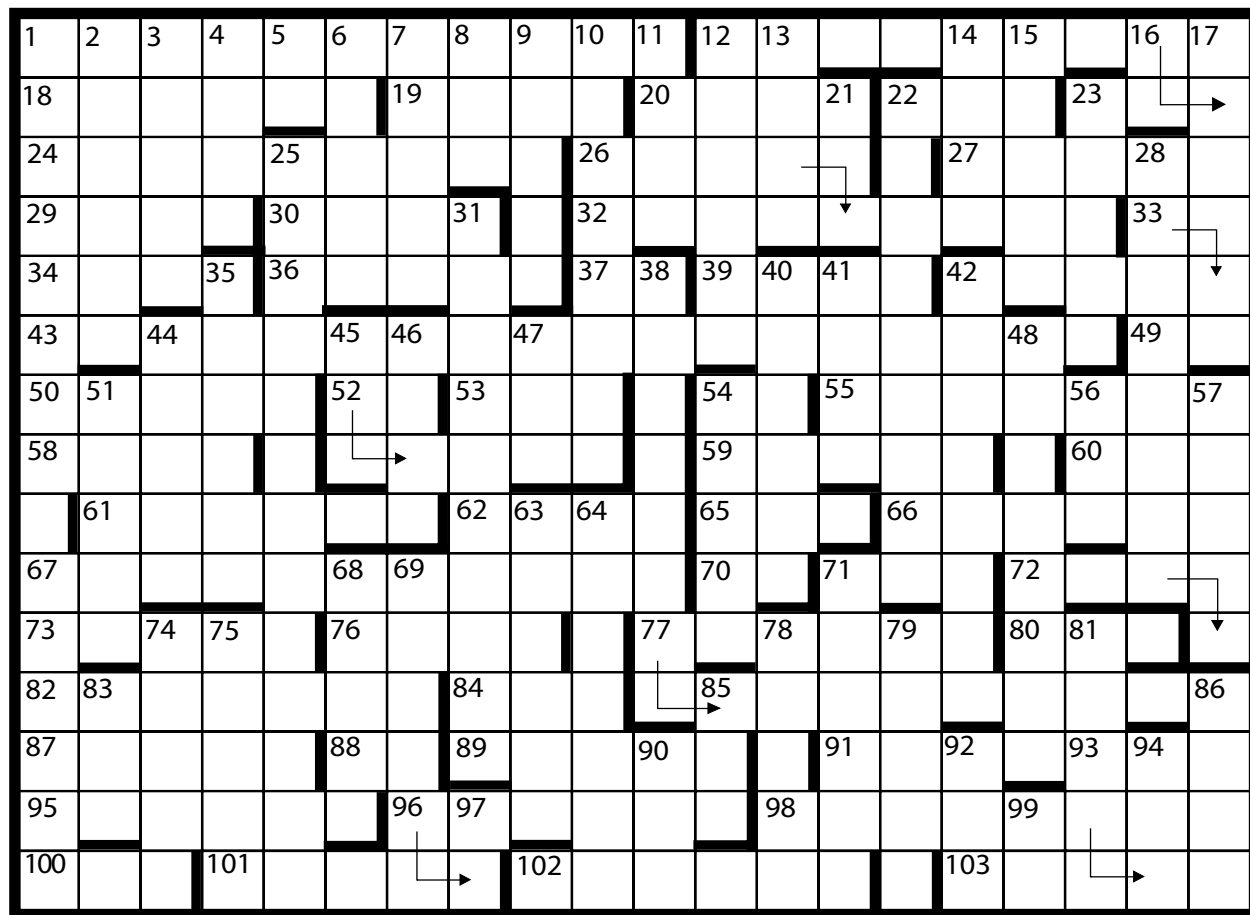
2. Отчет на Инспектората за финансовата дейност на дружеството за 2009 г.

3. Одобряване на нови членове на дружеството.

4. Промени в УС и Инспектората.

5. Разни

Председател на ТД „Добротица“:
Неделчо Василев

В САЙТА НА БТС - www.btsbg.org

можете да намерите информация за: стоте национални туристически обекта, телефони и адреси на туристически дружества и хижи; клубове в състава на БТС и федерации; история, цели, нормативна уредба и управленска структура на БТС.

Планинска спасителна служба

www.pss.bglink.net

**При нещастен случай
дежурни телефони:**

GSM: **088 1470**

за абонати на MTeI и

VIVATEL

0887 100 237/238

- за абонати на останалите оператори;

02 963 2000

стационарен телефон

Издава: Издателска къща "Ехо" ЕООД

Изпълнителен директор: Мариана Филчева

Адрес на редакцията:

1000 София, бул. "Васил Левски" № 75, ет. 5, ст. 525

Тел: 02/ 93 00 680; Факс: 02/986 22 55; ISSN-0205-0943

e-mail: exobts@gmail.com; eho@btsbg.org; www.btsbg.org

Срокът за приемане на материали е до 20 число на съответния месец

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР: Нина Мишкова

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ: Милен Вълков – председател на СБЖ; проф. д-р Витан Влахов; инж. Иван Петров – председател на Българската асоциация по картография; доц. Сандю Бешев – алпинист, историк на българския и световния алпинизъм; Георги Кърпачев – председател на Републиканската комисия по маркировка при БТС; доц. Кънчо Долапчиев

Графично оформление и предпечат: Милен Алексиев

Печат: "Дружба"

МАЙСКИ ПРАЗНИЦИ

За допълнителна информация и записване, моля, позвънете на познатите ви телефони: 02 980 12 85, 0882 966 320, 0882 966 319.

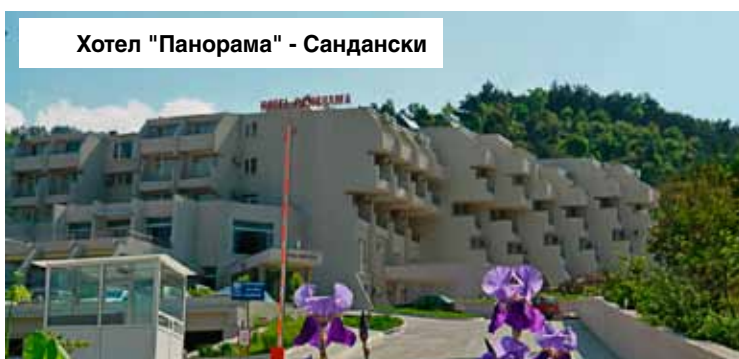
Материала изготви
Тони Ушева

х. Седемте езера

х. Синаница

Хотел "Панорама" - Сандански

У нас

Х-Л „ПАНОРАМА“ – САНДАНСКИ

ПРОМОЦИЯ – ПРИ 5 НОЩУВКИ – ПЛАЩАШ 4, БЕЗПЛАТНИ АЛКОХОЛНИ И БЕЗ-АЛКОХОЛНИ НАПИТКИ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ДЕН

СПА-центърът предлага разнообразни процедури, като: масажи, вани, тангентор, магнит, ултразвук, асмапро-

цедури, артриторевматични процедури и др. Сауната и басейнът се ползват безплатно от клиентите на хотела.

ЧЕТИРИДНЕВНА ЕКСКУРЗИЯ ДО РИЛСКИТЕ ЕЗЕРА

Изходен пункт – София
1 ден: София – Дупница – х. „Пионерска“ – х. „Скакавица“ – нощувка; 2-3 ден: разглеждане на Скакавишкия водопад и преход до х. „Рилски

езера“. Разглеждане циркуса на 7-те рилски езера (2 нощувки);

4 ден: отпътуване (3 нощувки).

Цена: 135 лв. (цената включва: нощувка, храна, пл. водач и застраховка). Цената е валидна при група най-малко от 13 души, по желание се осигурява транспорт от София до х. „Пионерска“ и обратно.

ПРОМОЦИОНАЛНИ ЦЕНИ ЗА ИНДИВИДУАЛНИ РЕЗЕРВАЦИИ

Стая с 2 л. със санитарен възел – 48 лв.

Стая с 4 легла без санитарен възел – 74 лв.

Обща стая – от 13 до 15 лв.

ГЕРГЬОВДЕН СРЕД ПРИРОДАТА

Тридневна почивка на Малиовица

Дата: от 6 до 8 май
Цена: 58 лв.
Цената включва: 2 нощувки, 2 вечери, от които едната празнична, с гергьовско агне.

В ЧУЖБИНА

Халкидики - 4-дневна екскурзия

06.05.2010 г.: Отпътуване от Руски паметник. Пристигане в Халкидики. Настаняване в хотела. Нощувка.

07.05.2010 г.: Закуска. Свободно време за плаж. Нощувка.

08.05.2010 г.: Закуска. Свободно време. Нощувка.

09.05.2010 г.: Закуска. Отпътуване за Солун. Пристигане в Солун. Панорамна екскурзия на града с разглеждане на Бялата кула, Византийските крепостни стени, църквата „Св. Димитър“. Отпътуване за София

ВВ: от 150 до 200 лв. в зависимост от катег. на хотела.

НВ: от 200 до 300 лв. в зависимост от катег. на хотела.

О-в Корфу от 5 до 9 май – 3 нощувки

София – Солун – Верея – Йонина – Игуменица – о-в Корфу
Цена: 3-зв. хотел – 339 лв. на база ALL Inclusive

Цена: 4-зв. хотел – 405 лв. на база ALL Inclusive

О-в Тасос – Кавала – от 6 до 9 май

1 ДЕН: Отпътуване от София – Серес – Драма – Кавала. Пристигане в Кавала, панорамна обиколка на града. Отпътуване за с. Керамоти, откъдето се взема ферибот за о-в Тасос. Пристигане на острова и настаняване в хотела. **2 ДЕН:** Панорамна обиколка на острова с автобус*, вечеря в традиционна гръцка таверна. Нощувка. **3 ДЕН:** Закуска. Свободно време. Нощувка. **4 ДЕН:** Закуска. Отпътуване за България.

ЦЕНА: 229.00 лв. (на човек в двойна стая).

Пролетният риболов – страст, динамика, настроение

EXO От водоемите

Пролетта е времето, когато бреговете на нашите водоеми са най-оживени откъм рибарско присъствие. Там са всички онези, за които риболовът е начин на живот, там са и сезонните рибари, почивали цяла зима и извадили такъмите от килера едва при трайното пролетно затопляне. Има даже и ентузиастични, които заради хубавата компания и възможността да изкарат цял ден сред природата са готови да държат въдицата на приятел, без да се впечатляват особено дали ще хванат нещо, или не.

Неслучайно пролетта предизвиква вълнения сред рибарската гилдия. Рибите окончателно са напуснали зимовищата си и усетили затоплянето на водата, са се насочили към по-плитките участъци, навлизайки в приустиевите зони, по ръкави и разливи, където вече по-осезателно гаят лъчите на пролетното слънце. Инстинктът за продължаване на рода ги гони натам, защото коремите им натежават от зреещия хайвер и те започват да се оглеждат за подходящи плитки и обрасли с подводна растителност участъци, където да проведат брачните ритуали и да дадат нов живот на рода.

Гони ги и неистов глад след дългите месеци на пости по време на зимата, когато водоемът е бил под леден похлупак и кислородната недостатъчност ги е принуждала да ограничат хранителното си меню до минимума на оцеляването. А и хайверът изисква повече енергийни запаси, така че засилената пролетна активност е съвсем обяснима и разбираема. Именно това кара въдичарите масово да шурмуват „опашките“ на големите язовири, особено

след като мълвата за „тръгналата риба“ се разнесе по толкова популярния безжичен „рибарски телефон“.

Обект на внимание по традиция първо става **уклеят**. Изглежда, той най-бързо се пренастройва от зимен към пролетен режим. Скоро го последва и **бабушката**, а при по-осезателното затопляне на водата тръгват и другите риби от обичайното присъствие по нашите водоеми – **каракуди, платики, червеноперки. Кефалът**, където го има, също показва добро настроение, за **костура** лош сезон няма, само дето през пролетта понякога не е така агресивен, както сме свикнали да го виждаме по друго време.

Масовият риболов сега е на плувка. По-напредналите разпъват щеки или мачове, мнозина твърдо залагат на директния телескоп, има и по-примитивно оборудвани – с непретенциозни пръчки и макари от

вездесъщото китайско производство или останали им от ония времена руски реликви. Съвременното обзавеждане в риболовния спорт не е никак евтино и ако човек желае да е в крак с модата, трябва доста издълбоко да се бръкне в джоба. Основното изискване за всички описани категории риболовци е да си подготвят фина линия с тънки влакна, чувствителни плувки и малки куки, което е гаранция за някакви успехи. Вярно, пролетната риба е доста ентузиазизирана и може донякъде да пренебрегне вродената си мнителност и да скъси дистанцията до брега или да посегне на по-груба линия, но ако човек иска да е „в час“ и да проведе сериен улов, оптималният монтаж просто е задължителен. Ето една ориентировъчна насока относно системата, която може да се приеме за универсална: **основно влакно 0,12-0,14 мм, повод 0,10-0,12 мм, кука № 16-20 (в зависимост от големината на масовите риби), плувка 1-1,5 г.** С подходящ по дължина директен телескоп, съобразен с дистанцията, на която се придържат водните обитатели и построена по описания начин линия, разполагаме с всички шансове за динамичен риболов.

Един пролетен риболов в периода от средата на март до средата на април (когато влиза в сила забраната за улов на пролетно-лятно размножаващи се риби) може да донесе много приятни емоции и настроение с динамиката си, с възможността цял ден да се лови в стил „хвърляш-вадиш“, както не би могло да се получи в нито един друг сезон.

Младен Добрев

ОБЯВА

Федерацията на планинарските спортове на Македония (ФПСМ) заедно с туроператорска фирма „go Macedonia“ организират 8-дневна екскурзия в Р Македония, която дава възможност да се опознае цялата страна - планини, градове, природни и исторически забележителности.

Предлага се изкачване на най-високите върхове на най-големите планини в страната: вр. Голям Кораб в Кораб планина, Титов връх в Шар планина, вр. Пелистер в Баба планина, вр. Солунска глава в Якупица, вр. Магаро в Галичица и вр. Меденица в Бистра планина. Включени за посещение са Охрид, Скопие, Битоля и Прилеп, както и редица известни манастири, музеи, пещери, каньонът Матка и т.н.

Маршрутите са от средна категория на трудност и са достъпни за планинари с добра подготовка и подходяща екипировка.

Осигурени са професионален водач, придружаващ бус, закуска, обяд, вечеря и нощувка, входни билети за музеите и т.н.

Предлагана цена 299-319 евро в зависимост от групата.

Време за провеждане : май/юни и септември/октомври.

Повече подробности

на адрес:
www.gomacedonia.com

e-mail:
gomacedonia@mt.net.mk
tel./fax + 389 2 30 71 265.